

VINERI • 16 APRILIE 2004 • ANUL LIV NR. 16

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

O nouă stație a dialogului româno-român

Casa bătrânilor are mai multe funcții...

„Frumusețile limbii noastre materne...”

CALENDAR ORTODOX

19 aprilie, luni – Cuv. Ioan de la Lavra Veche; Sf. Pafnutie.
20 aprilie, marți – Sf. Teotim, Episcopul Tomisului; Cv. Teodor Trihina; Sf. Ap. Zaheu; Sf. Mc. Atanasie.
21 aprilie, miercuri – Sf. Sfințit Mc. Iulian episcopul; Sf. Mc. Alexandra și Filipia.
22 aprilie, joi – Cv. Teodor Sicheotul; Sf. Natanail.
23 aprilie, vineri – (†) **Sf. Mare Mc. Gheorghe, Purtătorul de biruință.**
24 aprilie, sâmbătă – (†) Sf. Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici, Mitropoliții Transilvaniei; Sf. Mc. Pasicrat și Valentin; † Sf. Iosif Mărturisitorul din Maramureș; Cv. Elisabeta.
25 aprilie, duminică – † Sf. Ap. și Ev. Marcu. Duminica a III-a după Paști (a Mironosițelor).

Din credințele poporului

Vinerile după Paști (Vinerile Scumpe) sunt niște sfinte mai mari ca toate vinerile de peste an, lăsate de Dumnezeu. Aceste vineri după Paști sunt ținute de femeile bătrâne ca duminicile. Ele cred că, dacă vor lucra în ele, n-au la ce mai muri. Dacă le serbează și se roagă la acele vineri, sfintele vineri mijlocesc la Dumnezeu să le introducă în Rai.

AGENDĂ

19 aprilie

1906 – a murit *Pierre Curie*, fizician și chimist francez, cercetător în domeniul radioactivității. În 1903, împreună cu soția sa, a fost distins cu premiul Nobel pentru fizică.

1980 – în California a murit celebrul *Alfred Hitchcock*.

20 aprilie

1889 – în Austria, la Braunau, s-a născut *Adolf Hitler*, viitorul dictator fascist.

21 aprilie

753 – înainte de Hristos – data tradițională a *fondării Romei*.

1816 – s-a născut *Charlotte Brontë*, romancieră engleză.

1910 – a murit scriitorul *Mark Twain* (Samuel Langhorne Clemens).

22 aprilie

1850 – s-a născut poeta *Veronica Micle*.

1866 – la propunerea lui C. A. Rosetti, ministru al cultelor, a fost semnat decretul de înființare a *Societății Academice Române*. Prima ședință a S.A.R. s-a convocat pe 1 august 1867.

1986 – s-a stins din viață, la Chicago, *Mircea Eliade*, scriitor, istoric al religiilor, distinsă personalitate a culturii românești și mondiale.

23 aprilie

1547 – s-a născut scriitorul spaniol *Miguel de Cervantes Saavedra*.

1564 – s-a născut *William Shakespeare*.

1937 – s-a născut *Lucian Magdu*, poet și regizor român din Ungaria.

24 aprilie

1731 – a murit scriitorul *Daniel Defoe*, autorul romanului „Robinson Crusoe”.

1911 – s-a născut, la Câmpina, poetul *Eugen Jebeleanu*.

25 aprilie

1874 – la Bologna, Italia, s-a născut *Guglielmo Marconi*, inventatorul radioului (Premiul Nobel, 1909).

Interes redus la dezbaterea plenară
a Legii pentru Minorități

După ce toate comisiile parlamentare vizate și-au dat acordul la varianta finală din faza de pregătire a modificării Legii pentru Minorități și a legilor complementare, problema s-a discutat și la ședința plenară a Parlamentului din Budapesta, la data de 31 martie. Dezbaterile plenare au început cu expunerea ministrului de cancelarie. *Kiss Péter* a prezentat parlamentarilor cauzele și necesitatea de modificare a legilor în discuție, a descris procesul de pregătire a variantei propuse spre adoptare și elementele principale ale acesteia. Ministrul *Kiss* a accentuat că toate comisiile de specialitate susțin modificările vizate de moțiuni, doar o parte mai mică a mem-

Foto: Etnonet

brilor Comisiei de externe și-a formulat marcant reținerile față de modificările prevăzute. Purtătorii de cuvânt ai partidelor și-au manifestat părerea cum că modificarea trebuie sprijinită, dar toți au accentuat că registrele electoratului minoritar constituie și pe mai departe un punct

nevralgic al legii. Președintele ședinței a amânat dezbaterile pentru un termen nelimitat. După unele surse, discutarea problemei va continua abia în septembrie, dar în orice caz, dezbaterile se vor desfășura numai după aderarea Ungariei la Uniunea Europeană.

- c -

Modificări la granițele
Ungariei

Ca urmare a aderării Ungariei la UE se contează pe accelerarea considerabilă a trecerii frontierelor – a anunțat Comandamentul General al Poliției de Frontieră. Granițele comune cu Slovenia, Austria și Slovacia vor deveni frontiere interioare Uniunii Europene, în timp ce porțiunile de graniță cu România, Serbia și Muntenegru și Croația vor reprezenta granițe limitrofe Uniunii.

Cei din afara UE, care sosesc în Ungaria prin punctele de trecere de la granițele exterioare UE, vor putea intra în țară doar în urma unui control amănunțit. În scopul accelerării procedurilor, la porțile de intrare mai mari și mai circulante, controlul de călători și de mărfuri se va efectua pe benzi diferite pentru cei din interiorul și din afara UE.

(TriplexNews)

Primari români și
maghiari la Pecica

Primarii localităților limitrofe din județele Arad și Bichiș se vor întâlni într-o nouă ședință de lucru în data de 22 aprilie, joi, în orașul Pecica din județul Arad. În cadrul dezbaterilor accentul se va pune pe noile sarcini ale relațiilor economice din zona de frontieră româno-maghiară și pe programele SAPARD. În cursul după-amiezii, primarii români și maghiari vor face cunoștință cu curiozitățile orașului-gazdă.

- e -

Vă invităm la „Iarmaroc în pădure”

Recent a văzut lumina tiparului o nouă carte pentru copii, „Iarmaroc în pădure”, ca publicație a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Versurile de copii ale *Luciei Borza*, cu titlul de mai sus, au inspirat tânără artistă plastică *Aurelia Nemeș*, care a făcut ilustrații la aceste versuri. Cărticica a apărut prin subvenționarea de către Ministerul Patrimoniului

Cultural Național și de către Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a decis la recenta sa ședință – așa cum am mai informat cititorii – ca această cărticică pentru copii să fie lansată într-un cadru festiv. Prin urmare, organizatorii invită copii și adulți, toate familiile româ-

nești care dovedesc interes pentru cartea și lectura românească la o serată culturală ce va avea loc la sediul Uniunii Culturale (Giula, str. Doja nr. 8), vineri, la 16 aprilie, cu începere de la ora 19.00. Lansarea festivă a cărții va fi precedată de deschiderea unei expoziții de cameră din lucrările grafice ale *Aureliei Nemeș*.

E. I.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Vizita secretarului de stat Titus Corlățean la Micherechi
(Foto: Eva Iova)

O nouă stație a dialogului româno-român

Principalii piloni în păstrarea identității românești: școala, Biserica și presa

În perioada 5-8 aprilie, secretarul de stat **Titus Corlățean**, șeful Departamentului pentru Românii de Pretutindeni din cadrul Guvernului României a efectuat o vizită oficială în Ungaria, întreprinzând numeroase tratative atât cu oficialitățile ungare de la Budapesta, cât și cu reprezentanții comunității românești de aici. Subiectele tratativelor au vizat în special modificările Legii pentru Minorități pentru prevenirea eventualelor lezări ale drepturilor românilor din această țară și proiectele concrete de sprijinire a României pentru minoritatea română din Ungaria.

Imediat după sosirea în capitala ungară, în prima seară, șeful Departamentului pentru Românii de Pretutindeni s-a întâlnit cu se-

tul a căzut pe necesitatea modificării legilor referitoare la alegerile autoguvernărilor, pe reprezentarea minorității române în Parlament

Tratative la sediul ATRU

cretarul de stat pentru culte de la Cancelaria Primului Ministru **Gulyás Kálmán**, ca apoi, în ziua următoare, să aibă întrevederi cu **Heizer Antal**, președintele Oficiului pentru Minorități, **Kaltenbach Jenő**, ombudsmanul drepturilor minorităților, **Görög Tibor**, secretarul Consiliului Ecumenic al Biseri-

și pe sprijinirea bisericilor românești din Ungaria. Vizita din Budapesta s-a încheiat la Capela Ortodoxă Română din Curtea Gojdu, unde delegația română a putut constata că lucrările de renovare ale capelei românești se apropie de sfârșit.

În a doua parte a vizitei,

Întâlnire cu profesoarele române din Giula

cilor din Ungaria, **Szabó Vilmos**, secretar de stat pentru minorități la Cancelaria Primului Ministru și **Bálint Pataki József**, președintele Oficiului pentru Maghiarii din Afara Granițelor. În cadrul acestor întâlniri, accen-

domnul Titus Corlățean s-a deplasat la Giula, unde s-a întâlnit cu conducerea Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, a Liceului Românesc „N. Bălcescu”, a Episcopiei Ortodoxe Române, a Uniunii

Culturale a Românilor din Ungaria, vizitând și redacția săptămânalului *Foaia românească*. Toate aceste contacte directe au vizat întărirea elementului românesc în Ungaria, metodele de păstrare sau reînviere a limbii materne românești, păstrarea și întărirea sentimentului de identitate românească. Tot în cursul zilei de miercuri, secretarul de stat Titus Corlățean s-a deplasat și la Chitighaz și Micherechi, întâlnindu-se cu conducătorii celor două localități cu populație românească și cunoscând îndeaproape problemele zilnice ale comunităților, instituțiilor românești de acolo. Delegația română și-a încheiat vizita din Ungaria la Seghedin, unde s-a întâlnit cu jurnaliștii de la redacțiile românești ale Radiodifuziunii și Televiziunii Maghiare, ultima stație fiind Catedra de limba și literatură română din cadrul Universității Seghedin.

La încheierea vizitei sale în Ungaria, domnul Titus Corlățean ne-a informat despre principalele probleme pe care le-a consemnat în cursul întrevederilor oficiale.

– În primul rând, am vrut să le spun românilor și oficialităților cu care m-am întâlnit în cursul șederii mele în Ungaria, care sunt intențiile Guvernului României de sprijinire mai consistentă, mai angajată, pe linia prezervării identității românilor din această țară. Solicitățile noastre, așteptările concrete ale României, legate de aspecte de ordin legislativ, sunt modificările legii privind alegerea autoguvernărilor, modificări care să permită să se evite fenomenele negative, înregistrate în anii anteriori, dar și, într-o anumită perspectivă, reprezentarea românilor în Parlamentul Ungariei. În cadrul întrevederilor au fost discutate și lucruri concrete, vizavi de statutul școlii românești în Ungaria, vizavi de statutul bisericilor ortodoxă, greco-catolică, baptistă, sprijinul pe care bugetul statului ungar ar trebui să-l acorde mult mai consistent, dar și ceea ce românii înșiși ar putea să

Uniunea Culturală a cerut ajutor pentru săptămânalul românesc

face aici, în comunități. Este vorba, în primul rând, de un efort mai mare legat de acel sistem de impozit de 1%, care să fie direcționat de către românii înșiși, ca donație, pentru sprijinirea bisericilor. Acest lucru ar trebui să revină ca sarcină și Autoguvernării pe Țară, și celorlalte asociații românești, pentru a convinge și a informa oamenii, dar și bisericile însele, pentru că ele

pentru că acestea sunt, pe lângă biserică și presă, principalii piloni în păstrarea identității românești de aici, și am făcut pentru acestea o serie de donații de discuri și cărți, care sunt utile în procesul de învățământ.

– În urma acestor întâlniri, ce părere aveți, mai există aici un teren fertil pentru a păstra, a întări românismul? Mai au rost investițiile în acest demers? – Cred că acest teren fer-

În Catedrala Sf. Nicolae din Giula

sunt direct interesate. Au mai fost discuții legate de proiecte care vizează presa scrisă și audiovizuală, ca de exemplu despre necesitatea găsirii unui sprijin financiar pentru săptămânalul *Foaia românească* în contextul în care bugetul din acest an este redus cu 25%. Guvernul României va sprijini și în acest an după posibilitățile sale apariția acestei reviste, vom încerca însă în același timp să determinăm și partenerii noștri ungari să acorde ajutorul financiar necesar pentru a menține această publicație foarte importantă. Am considerat foarte important să vizităm și câteva școli și grădinițe,

til există încă. Din acest motiv trebuie să acționăm acum pentru a sprijini comunitatea, și nu mai târziu. Am întâlnit aici oameni inimoși, asociații inimoase, care fac foarte mult pentru păstrarea spiritualității românești, am văzut trupe de dansuri populare foarte frumoase, cum a fost cea din Micherechi, pe care am dori să le sprijinim pentru a fi cunoscute și în România, la diferite festivaluri. Pe de altă parte, ceea ce ne preocupă și pe noi, la București, este statutul școlii românești, deoarece dacă educația în limba română nu se va face mai serios, lucrurile s-ar putea agrava și mai mult.

(Continuare în pag. a 4-a)

Principalii piloni în păstrarea identității românești: școala, Biserica și presa

Donație de cărți și discuri pentru școala din Micherechi

(Urmare din pag. a 3-a)

Din acest motiv trebuie să ne concentrăm pe sprijinul școlii, atât noi, la București, dar vom cere în continuare și partenerului ungar să-și achite obligațiile asumate.

– La cele mai multe întâl-

niri cu autoritățile de la București, reprezentanții românilor din Ungaria solicită o instituționalizare mai concretă a legăturilor româno-române. Cum credeți că evoluează aceste relații?

– Eu cred că vor evolua din ce în ce mai bine și exis-

tă mai multe rațiuni pentru asta. Pe de o parte, iată că legăturile devin tot mai strânse, proiectele concrete se înmulțesc, iar pe de altă parte cred că, gradual, românii din Ungaria vor deveni tot mai conștienți de faptul că numai printr-o acțiune unitară și lăsând la o parte diferențele de opinie sau interesele diferite, vor putea până la urmă să-și atingă obiectivul prezervării identității culturale. Acesta este un lucru absolut firesc, european, acceptat. Este în interesul lor dacă doresc să-și păstreze identitatea de român. Asta va facilita, pe de altă parte, și sprijinul nostru direct cu o zonă românească unită. Pe termen mediu cred că, cu consecvență, vom ajunge la niște rezultate bune.

E. Iova

Cei mai mulți cetățeni de naționalitate ai Ungariei provin din România

La recensământul general din 2001, populația Ungariei a fost de 10.198.315 de persoane. Această cifră conține nu numai cetățenii țării, ci și persoanele cu drept de sedere în Ungaria. La recensământ au fost puse, printre multe altele și 4 întrebări re-

feritoare la apartenența națională, la limba maternă, la legăturile culturale ale celor căutați de recenzori. Răspunsurilor persoanele care au declarat apartenența la careva dintre cele 13 minorități naționale din Ungaria se pot rezuma statistic în felul următor:

Fiind de naționalitate (minoritar)	314.060
Având legături cu cultura de naționalitate	300.627
În familie, în relațiile prietenești folosesc limba de naționalitate	166.366
Au limba maternă, limba comunității de naționalitate	135.788

Pe baza cifrelor de mai sus reiese că dintre minoritățile naționale din Ungaria, nici jumătate nu au ca limbă maternă limba proprie etniei de origine.

Cei care au declarat vreo legătură cu naționalitate, se împart – în ordine crescândă – în felul următor:

Țigani	Nemți	Slovaci	Croați	Români	Ucraineni
205.720	120.344	39.266	25.730	14.781	7.393

Sârbi	Greci	Polonezi	Sloveni	Bulgari	Ruteni	Armeni
7.350	6.619	5.144	4.832	2.316	2.079	1.165

Dintre cei 314.060 de cetățeni de naționalitate 35.104 s-au născut în afara Ungariei de astăzi, provenind din 98 de țări. Însă 95% dintre aceștia s-au născut în numai 11 țări, iar cei mai mulți în România. Astfel 9.675 de persoane aparținătoare mi-

norităților naționale din Ungaria sunt născute în România. În tabelul de mai jos este consemnat – în ordine crescândă – numărul cetățenilor de naționalitate proveniți din România.

Români	Nemți	Țigani	Slovaci	Armeni	Ucraineni	Ruteni
7.134	1.274	552	214	109	92	69

Greci	Croați	Sârbi	Sloveni	Polonezi	Bulgari	Total
62	54	51	31	22	11	9.675

Se poate aprecia că România este țara din care provin cei mai mulți cetățeni de naționalitate din Ungaria. După România, în Germania s-au născut cei mai mulți cetățeni de naționalitate înregistrați la recensământul general din 2001 în Ungaria.

Numărul lor este de 5.520. Marea majoritate, 5.342 de persoane sunt de naționalitate germană. Dintre românii din Ungaria, 6 s-au născut în Germania. Cifrele de mai sus nu cuprind numărul maghiarilor proveniți din România.

-ștf-

Din actualitatea românească

Aeroportul Otopeni poartă numele lui Henri Coandă

Aeroportul Internațional București Otopeni se numește, începând de miercuri, Aeroportul Internațional Henri Coandă București, în semn de recunoaștere a contribuției pe care celebrul inventator român a avut-o în dezvoltarea avionicii.

Conform notei de fundamentare, se apreciază că „prin modificarea denumirii actuale a aeroportului și denumirea sa după o personalitate marcantă a aviației civile românești se îmbunătățește percepția actuală a aeroportului, aducându-se un omagiu binemeritat acestui titan al științei și tehnicii românești”. Având în vedere specificul activității Aeroportului Internațional Bucu-

rești Otopeni, verigă de bază în transportul aerian, cât și imaginea de marcă pe care acesta o reprezintă în ansamblul vieții economice, politice, sociale și culturale a României, se apreciază că, în acest moment, în care dezvoltarea și modernizarea infrastructurii aeroportuare a atins un înalt nivel calitativ, se impune o afirmare mai puternică pe plan intern și internațional a acestei unități emblematice pentru aviația civilă română, prin redenumirea sa. De menționat că, pe plan internațional, multe aeroporturi importante și-au înserat în denumire numele unei personalități marcante a statului de origine.

Al V-lea Congres Internațional de Dacologie, la București

Cel de-al V-lea Congres Internațional de Dacologie, organizat de Dacia Revival International Society of New York, se va desfășura, în perioada 25-26 iunie, la București și va avea ca temă principală „Civilizația Dunăreană – Rădăcini”.

Programul din acest an

cuprinde mai multe secțiuni despre cultura și civilizația dacică, în care vor fi abordate aspecte legate de legende, mituri, credințe, tradiții și obiceiuri religioase la daci, precum și de impactul spiritual și cultural dacic asupra culturii și artei europene.

Recent a ieșit de sub tipar...

rului universitar Mihai Cozma din Seghedin. Concepută în patru capitole ample, culegerea de documente, date și descrieri este bogat ilustrată mai ales cu fotografii din colecția personală a autorului. Fără neapărate pretenții științifice, culegerea oferă detalii inedite și momente mai puțin cunoscute din viața românilor aleteni, români care stau aproape de inima profesorului Gheorghe Petrujan, fost director al Școlii românești din Aletea.

...o nouă publicație a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, monografia „Românii din Aletea”, culegere întocmită de profesorul Gheorghe Petrujan, originar din Micherechi, în redactarea altui micherechean de origine, a profeso-

Cartea a apărut cu sprijinul financiar al Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” și al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

E. I.

Bugetul Foi românești este garantat doar până în luna septembrie 2004

Curatoriul Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” (MNEKK), instituția care asigură principala sursă de finanțare a ziarelor minorităților din țară, a decis la ședința din 8 aprilie 2004 subvenționarea presei scrise a naționalităților. Restricțiile bugetare din primele luni ale anului curent au atins serios și fondul disponibil pentru acest scop. Până când în 2003, pentru scoaterea ziarelor celor 13 minorități din Ungaria au fost asigurați în total 272 milioane de forinți, acum au putut fi distribuiți numai 210 milioane de forinți. Aceasta înseamnă o reducere de 25% față de subvenția de acum un an.

Curatoriul a decis ca pentru *Foaia românească* să se asigure 23,773 milioane de forinți. Subvenția este cu 7,35 milioane de forinți mai mică decât sprijinul din anul

trecut, însă fără să se mai socotească și pierderea provenită din inflația generală de 6–8%. Chiar și în aceste condiții, pentru săptămânalul românesc se dă cu 2,5 milioane de forinți mai puțin ca pentru săptămânalele cu aceleași parametri ale altor minorități, deoarece în detrimentul bugetului original al Foi românești se asigură și subvenția revistei lunare a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Astfel AȚRU primește în 2004 o subvenție de 2,476 milioane de forinți pentru publicarea revistei lunare *Cronica*. De menționat ca până când întreținătoarea revistei *Foaia românească*, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, capătă de la stat prin concurs pentru funcționare anual 3,7 milioane de forinți, AȚRU dispune pentru același scop în jur de 100 de milioane de forinți. Redacția Foi a

mai primit în anul 2003 un ajutor de 1,15 milioane de forinți din partea Guvernului României. Se așteaptă ca acest ajutor să sosească și în acest an. Revistele minorităților mai pot concura în 2004 la noul fond al Ministerului Culturii de la Budapesta. Cu toate acestea este inevitabil ca săptămânalele naționalităților, printre care și *Foaia românească*, să recurgă la transformări bugetare considerabile. Printre altele, eventual, la reducerea personalului din redacții sau la reducerea radicală a numărului de pagini, la renunțarea la unele rubrici permanente din ziar sau la apariția pe internet. Măsuri imediate vor trebui luate de urgență pentru că redacțiile săptămânalelor minorităților dispun acum de un buget care asigură apariția revistelor lor numai până pe la sfârșitul lunii septembrie 2004.

-c-

Zilele Creștinătății Ortodoxe în Ungaria

La sfârșitul săptămânii viitoare, în zilele de 24–25 aprilie, la Budapesta și Giula se vor organiza Zilele Creștinătății Ortodoxe, manifestare care va fi onorată, conform planurilor organizatorilor, și de prezența premierilor României și Ungariei, *Adrian Năstase* și *Medgyessy Péter*. Festivitatea va începe sâmbătă, 24 aprilie, la ora 17.00, la Palatul Dunărea, prin cuvântul de deschidere a Prea Sfințitului *Sofronie*, episcopul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria, urmat de câteva cântări ortodoxe, interpretate de Corul „Pro Musica” din Giula. Cuvântările celor doi premieri vor fi urmate de mesajul episcopului *dr. Márkus Mihály*, președintele Consiliului Ecumenic al Bisericii din Ungaria și de o conferință teologică. Manifesta-

rea din Budapesta se va încheia cu concertul Corului „Camerata Felix” din Oradea.

Duminică, programul Zilelor Creștinătății Ortodoxe va continua în Catedrala Episcopală Sf. Nicolae din Giula, cu o Sfântă Liturghie arhierescă, care va începe la ora 10.00. Conform planurilor inițiale, după slujbă, delegația română se va întâlni cu oficialitățile locale la Primăria orașului Giula și cu conducerea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. După-masă de la ora 15.00, la Centrul Cultural Român va avea loc vernisajul unei expoziții de icoane pe sticlă, Zilele Creștinătății Ortodoxe încheindu-se cu un program cultural de spiritualitate ortodoxă.

-e-

Teatru românesc și expoziție în prag de aderare la UE

Cu prilejul aderării Ungariei la Uniunea Europeană, Coaliția Românilor din Ungaria organizează o expoziție de artă plastică românească, la Centrul Cultural Român din Giula. Manifestarea culturală din data de 30 aprilie va începe la ora 13.00 cu reprezentația Trupei de teatru a Liceului „N.

Bălcescu”, care va pune în scenă piesa „Gărgăunii dragostei” de Iosif Vulcan. După spectacolul teatral va avea loc vernisajul expoziției din lucrările artiștilor plastici români din Ungaria, Adela Chiș, Aurelia Nemeș, Ștefan Oroian, Irina Pui, Teodor Pui, Elena Ruja și Stela Santău.

- va -

Repetiție generală pentru Festivalul de Teatru al Naționalităților

Gheorghe Cozma și Maria Cozma în „Gărgăunii dragostei”

După un debut în fața românilor din Aletea, Trupa de teatru a Liceului românesc „N. Bălcescu” din Giula și-a ținut repetiția generală în fața unui public restrâns, la 9 aprilie. Tinerii instruiți de regizorul orădean *Eugen Țugulea* au evoluat în fața spectatorilor români din Seghedin, la Catedra de română a Școlii Superioare Pedagogice. Liceenii giulani vor susține premiera piesei „Gărgăunii dragostei”, de *Iosif Vulcan*, la cea de-a doua ediție a Festivalului de Teatru al Naționalităților din Ungaria, săptămâna viitoare, luni, pe data de 19 aprilie, la ora 15.00 la Teatrul Thalia din Budapesta.

Șt.

Naționalitățile pe scene din Capitală

Între 16-22 aprilie se va desfășura la Budapesta pentru a doua oară Festivalul de Teatru al Naționalităților din Ungaria. Succesul amplei manifestări din anul trecut a motivat reluarea inițiativei. Astfel, în următoarele zile pot fi văzute 17 producții teatrale, reprezentând spectacole a 12 naționalități. La o recentă conferință de presă, *Heizer Antal*, președintele Oficiului pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria, care organizează festivalul, și-a exprimat convingerea că aceste producții teatrale ca primordiale tribune de îngrijire a limbii materne trebuie să se bucure de avantaj, chiar în detri-

mentul altor domenii ale existenței de naționalitate.

Producțiile vor fi prezentate pe cele trei scene (scena mare, studioul și studioul

vechi) ale Teatrului Thalia din Budapesta, intrarea fiind gratuită.

Cele două spectacole românești pot fi văzute luni, la 19 aprilie. Pe scena studioului va fi prezentat, începând de la ora 17.00, spectacolul *Vișniec x 4* în realizarea Teatrului Vis, iar în studioul vechi, începând de la ora 15.00, comedia *Gărgăunii dragostei*, de *Iosif Vulcan*, în interpretarea Trupei teatrale de la Liceul românesc „N. Bălcescu” din Giula.

E. I.

Foaia românească poate fi citită și pe Internet
www.foaia.hu

Încă doi copilași încredințați în mâna Mântuitorului

Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi a avut deosebita bucurie de a sărbători doi copilași în cadrul aceluiași serviciu divin. Cu două săptămâni în urmă, la 4 aprilie, la serviciul de dinainte de masă, două familii tinere au dorit să-și aducă primul lor fiu înaintea lui Dumnezeu, pentru a cere binecuvântarea Tatălui Ceresc asupra vieții copilașilor lor. Rugăciunea de binecuvântare peste bebelușii *Szegedi István* și *Leonard Bodea*, și peste părinții lor *Eva Gurzău* și *Szegedi István* și *Agneta Luhas* și *Samuel Bodea*, a fost rostită de către pastorul Bisericii *Durkó Albert*.

Programul serviciului spe-

cial a fost împodobit și prin cântările de laudă ale sorei *Ligia Bodea* din Oradea, care Îl slujește pe Dumnezeu cu darurile primite de la El, vocea ei minunată și cântarea la vioară. Dar prin cântările lor, și tineretul Bisericii a salutat cele două familii sărbătorite.

Deși acești părinți nu sunt încă membrii Bisericii – însă cei doi tați și-au predat deja viața în mâna lui Isus Cristos –, nădăjduim ca și mamele, încredințându-și copiii în ocrotirea Domnului nostru, în curând, să-și deschidă și ele inimile și să Îl primească pe Isus ca Domn și Mântuitor.

- P -

Sprrijinitorul tău personal

O vorbă care te-a jignit... planuri care dau greș... temeri și îndoieli... o situație critică neprevăzută. Spre cine te îndrepti pentru ajutor?

Discutând subiecte cum ar fi: teama, îndoiala, singurătatea, ispita și pierderea celui drag, rubrica aceasta aduce discuție problemele cele mai des întâlnite în viață, înțelegere, sfat și versete biblice selectate cu atenție, toate acestea îți sunt date ca să te ajute să îți pui cât mai mult încrederea în Dumnezeu.

Când îți lipsește siguranța spirituală

Mult mai mulți creștini decât credem noi suferă pentru că le lipsește siguranța spirituală, în ciuda faptului că și-au predat viața lui Cristos aceștia nu se simt mântuiți și aceasta dă naștere întrebării: Oare nu m-a auzit Dumnezeu când l-am invitat să vină în viața mea? Trei lucruri de obicei contribuie la apariția sentimentului lipsei de siguranță spirituală.

În primul rând, **acordăm prea mare atenție sentimentelor**. Cu toate că, în general, mântuirea are un impact puternic asupra emoțiilor, absența unor sentimente puternice nu este o indicație că nu ești mântuit. Iertarea de păcate și scrierea numelui în Cartea Vieții Mielului sunt făcute pe baza unui devotament, și nu grație sentimentelor. Nimic nu poate fi mai clar prezentat în Scripturi decât faptul că Cristos a primit la Sine pe păcătoși. „*Veniți la Mine...*”, a zis El, „*și Eu vă voi da odihnă*” (Mat. 11:28). „*Pe oricine vine la Mine nu-l voi izgoni afară*” (Ioan 6:37).

În al doilea rând, **s-ar putea să nu ne fi pocăit pe deplin când ne-am încredințat pentru prima dată viața lui Cristos**. Pocăința implică mai mult decât o cerere înaintea lui Dumnezeu de a ne ierta păcatele; ea mai implică și predarea eului nostru la picioarele Lui. Eul este nucleul egocentrismului nostru și până când nu vrem ca Dumnezeu să fie centrul vieții noastre iar eul un lucru marginal, nu ne pocăim așa cum trebuie.

În al treilea rând, **s-ar putea să stopăm revărsarea iertării lui Dumnezeu asupra vieților noastre prin încăpățânarea noastră de a ierta pe alții**. Când simțim amărăciune și întreținem resentimente față de alții noi ridicăm un obstacol în calea iertării pe care ne-o dă Dumnezeu. Asta nu înseamnă că Dumnezeu nu ne iertă, ci că iertarea Lui nu ne poate atinge cele mai adânci părți ale sufletului

din cauza barierelor pe care singuri le-am înălțat. Meditează la aceste gânduri, fă în această direcție pași pe care-i crezi necesari și în mod sigur siguranța spirituală va veni în viața ta.

Tată ceresc și Dumnezeu al harului, adevărul Tău este ca o lumină care-mi cercetează sufletul. Ajută-mă să meditez la aceste lucruri chiar acum și să adopt toate măsurile necesare. Mă rog în numele lui Cristos. Amin.

S. Hughes

Versete biblice pentru meditație

1. Un fapt pe care te poți bizui.

1 Ioan 1:9: *Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nelegiuire.*

2. Accesul la Dumnezeu este prin pocăință nu prin ceea ce simți.

Romani 5:1-2: *Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Cristos. Lui îi dato-*

răm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har în care suntem; și ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Mântuirea – un dar ce trebuie primit.

Efesenii 2:8-9: *Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni.*

4. Pocăința din inimă nu este niciodată ignorată.

Psalm 51:17: *Jertfele plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit: Dumnezeu, Tu nu disprețuiești o inimă zdrobită și măhnită.*

5. Oare aceasta-i cauza care ține lucrurile pe loc?

Matei 6:14-15: *Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre; dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.*

6. Un avertisment solemn, dar necesar.

Matei 18:35: *Tot așa vă va face și Tatăl vostru cel ceresc, dacă fiecare din voi nu iartă din toată inima pe fratele său.*

7. Te predai pentru a fi mântuit – Cristos va desăvârși acea mântuire.

Evrei 7:25: *De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit și pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururea ca să mijlocească pentru ei.*

Adevărul

*Cât adevăr ne-ai dat Isuse
Nouă pe pământ
Totuși ce mulți mor încă
Fără al Tău Cuvânt.*

*Adevărul ești Tu
Care la ușă bați
De la câte inimi, Doamne,
Te-ai întors chiar insultat.*

*Doamne, Cuvântul Tău
E un vas de preț,
Totuși mulți îl sparg
Și-l pierd pe veci.*

*Isuse, eu mă rog necurmat
Nu-mi îngădui, o, Doamne
Vasul acesta să mi-l sparg.
Vasile Martin, Micherechi*

Invitație la evanghelizare

Biserica Baptistă din Chitighaz se pregătește să organizeze patru servicii divine de evanghelizare între 23-25 aprilie a.c., la care vă invită cu mult drag împreună cu familiile dumneavoastră.

Cu această ocazie l-am invitat în mijlocul nostru să propovăduiască Evanghelia pe fratele evanghelist, *Révész Árpád*, pastorul Bisericii Baptiste din Szombathely.

Serviciile de evanghelizare din zilele de vineri și sâmbătă vor începe la ora 18.00, iar duminică înainte de masă la ora 9.00, și după-masă la ora 17.00. Vă așteptăm să participați cu dragoste frățască.

Biserica Baptistă din Chitighaz

Colțul copiilor

Ușa inimii

Domnul Isus a spus: „*Eu sunt Ușa*”. Dar și tu și eu suntem fiecare câte o ușă. Domnul Isus bate la ușa inimii tale. El vrea să intre în ea și să o umple de bucurie! I-ai deschis tu oare? În Biblie este scris: „*Iată, Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el, și el cu Mine.*”

Încă nu ai deschis?

*Încă nu ai deschis
Ușa ta lui Isus?
Oare-i ... greu înțepenită?
Deschide ușa inimii degrab
Musafirului cel drag.*

*„Iată, Eu stau la ușă
Și bat așa încet;
La cel ce-Mi va deschide
Eu intru fericit.”*

Zorica Lațcu Teodosia Un oaspe

Străinul, care-aseară a poposit la noi,
L-am ospătat cu pâine, cu vin și cu măslina.
I-am așternut în grabă un pat de frunze moi,
N-am întrebat nici cine-i și nici de unde vine.

Făcuse cale lungă, străinul până-n sat.
Cu poala hainei mele i-am șters de praf piciorul.
Ulei de levănțică pe plete i-am turnat,
Cu vin bătrân și dulce umplutu-i-am ulciorul.

Era frumos, cu barba ca floarea de alun,
Cu ochii plini de vraja tărilor albastre.
Eu mi-am adus aminte de veacul cel străbun;
Oare vreun zeu să șadă pe prispa casei noastre?

El mi-a vorbit, surioară, dar nu știu ce mi-a spus.
Ca rodia de dulce-i pe buza lui cuvântul,
Ca murmurul de ape, ca freamătul de sus
Din pomi cu floarea albă, când îi adie vântul.

Vorbea despre iubirea cea fără de păcat,
De-o patimă, curată ca flacăra de soare,
Despre o jertfă sfântă pe-altarul nepătat,
Spunea despre durerea de-a pururi roditoare.

Și mi-a pătruns în suflet și chipul lui cel drag,
Și vraja nesfârșită din vorba lui domoală;
În liniștea de seară torceam fuioru-n prag.
Și lacrimi mari căzură din ochii mei în poală.

Străinul, care aseară a poposit la noi,
Mi-a tulburat odihna cu sete negrăită.
Am stat o noapte-ntreagă amândoi.
Dar el nu-ntinse mâna spre floarea dăruită.

Cu dragostea de frate mi-a mulțumit, în zori,
Când a plecat – străinul – pe drumul ud de rouă.
Și mi-au rămas în urmă, ca mirosul de flori,
Cuvintele lui stranii și blânde: „Pace vouă”.

L-am urmărit în zare, cu gene arse-n plâns,
Privind lumina albă cum îi juca în plete
Și așternutu-i moale cu dor în pumni l-am strâns,
Lăsând mireasma caldă de frunze să mă-mbete.

PF Teoctist: „Păcatul se furișează în prezent îndeosebi în viața și sufletele tinerilor”

(Fragmente din scrisoarea pastorală de Paști
a Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române)

„Dumnezeu, Mântuitorul nostru, spune Sfântul Apostol Pavel, voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (I Tim. 2, 3-4). Dar, în dobândirea mântuirii este nevoie și de contribuția voii omenești, căci Cel Care ne-a dăruit libertatea voinței, creându-ne după chipul Său, o și respectă, așteptând să vadă în ce parte o vom face noi să se incline: spre lumină, sau spre întuneric; spre binecuvântare, sau spre blestem; spre bucurie, sau spre chin; spre comuniune, sau spre singurătatea egoismului; spre priveghere, sau spre somnul spiritual. Altfel spus: spre viață, sau spre moarte.

Libertatea alegerii ne va așeza și pe noi – cum deja i-a împărțit și pe cei de dinaintea noastră, începând chiar cu ziua Sfintei Învierii a Domnului – într-una din cele două cete: cea a fiilor Învierii (Luca 20, 36), sau ai „zilei”, sau ai „luminii”, și cea a fiilor noptii, sau „ai întunericului” (I Tes. 5, 5), sau ai „neascultării” și, prin urmare, ai „mâniei” (Efes. 2, 2, 3). Știm cu toții bine că în lumea de astăzi nici cuvintele frumoase, meșteșugite, și nici vorbitorii iscusiți nu lipsesc. Ba chiar ne-am obișnuit să vedem cum concep-

ții, atitudini și practici îndoielnice, cu vădite efecte distructive asupra persoanei umane, sunt promovate, ceea ce trebuie să ne alarmeze. Unii dintre frații noștri se lasă subjugați de înșelătoarele înfățișări și îndreptări ale răului, nemaiputând să vadă în ele ceea ce, de fapt, acestea reprezintă: forme de tăgăduire a Adevărului și Legii dumnezeiești, o respingere a harului mântuitor revărsat asupra lumii prin Crucea și Învieria Domnului. Fiind încălcată în acest chip învățătura evanghelică, este nesocotit însuși Izvorul ei, singurul care poate da omului „lumina vieții” (Ioan 8, 12). (...)

Să luăm aminte, iubiți părinți slujitori, că această înțelepciune duhovnicească de Sus trebuie să ne ajute pe noi, cei cărora ne-a fost

dăruită prin hirotonie misiunea de a înțelege și vesti prin graiul faptelor, mai bine decât ceilalți semeni și frați ai noștri, starea în care se află omenirea îndepărtată de lumina Învierii lui Hristos. Astfel, cunoscând cauzele spiritual-morale ale schimbărilor, fenomenelor și pericolelor din lumea de azi, omenirea așteaptă de la noi, cei chemați de Duhul Sfânt la această slujire, o mai responsabilă participare la alinarea suferințelor semenilor noștri. Împreună cu credincioșii încredințați spre slujire, cu care alcătuim, după cum spune Sfântul Apostol Petru, „poporul lui Dumnezeu” (I Petru 2, 10), trebuie să ne aflăm într-o neîncetată stare de veghe spirituală pentru a lua aminte la modalitățile neașteptate prin care păcatul se furișează în prezent în viața și sufletele oamenilor, îndeosebi ale tinerilor, atrăgându-i spre deșertăciunile pierzătoare. (...)

Așadar, spre a ne învrednici de aceste cununi și pentru a ne împlini misiunea noastră pastorală, iubiți părinți slujitori ai sfințelor altare și frați creștini, vă rog din suflet împreună cu Sfântul Apostol Pavel: „să umblați cu vrednicie, potrivit chemării cu care ați fost chemați” (Efes. 4, 1).

CĂTEHISM ORTODOX

Despre serbarea duminicii în locul sâmbetei

De ce serbau evreii ziua sâmbetei?

Evreii serbau ziua sâmbetei (Sabatul) în amintirea odihnei lui Dumnezeu după facerea lumii și a ieșirii lor din Egipt potrivit următoarelor texte: „Iar în ziua a șaptea este odihna Dumnezeului tău, să nu faci în acea zi nici un lucru.” (Ieșire 20, 10). Și în alt loc: „Adu-ți aminte că ai fost rob în pământul Egiptului și Domnul Dumnezeul tău te-a scos de acolo cu mâna tare și cu braț înalt și de aceea ți-a poruncit să păstrezi ziua odihnei (a Sabatului) și să o ții cu sfințenie.” (Deuteronom 5, 15).

Cum a înțeles Mântuitorul ziua de odihnă a sâmbetei?

Mântuitorul desăvârșește înțelesul zilei de odihnă a sâmbetei, socotindu-Se pe Sine: „Domn și al sâmbetei” (Matei 12, 8). Și dezlegând sâmbăta în înțelesul ei desăvârșit, vindicând pe slăbănogul de la lacul Vitezda în ziua sâmbetei și învățând că: „Se cade a face bine sâmbăta” (Matei 12, 12). Pentru că: „Sâmbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru sâmbăta” (Marcu 2, 27).

Pentru ce serbăm noi duminica?

Noi serbăm duminica fiindcă este adevărata zi de odih-

nă, prin a doua creație a lumii pe care a făcut-o Mântuitorul prin Învieria Sa, în ziua întâi a săptămânii (adică duminica): „Drept aceea s-a lăsat altă sărbătoare de odihnă popoului lui Dumnezeu” (Evrei 4, 9). Noi serbăm duminica pentru că în această zi a înviat Mântuitorul Iisus Hristos: „Dis-de-diminează, în prima zi a săptămânii” (Marcu 16, 12). Duminica S-a pogorât Duhul Sfânt peste Apostoli: „Când a sosit ziua Cincizecimii” (Faptele Apostolilor 2, 1). Duminica, Sfântul Ioan Evanghelistul a scris cartea Apocalipsei: „Am fost în duh în zi de duminică (ziua Domnului) și am auzit în urma mea un glas mare de trâmbiță care-mi zicea: Ce vezi scrie în carte” (Apocalipsa 1, 10-11). Și tot duminica se adunau primii creștini la frângerea pâinii, adică la Sfânta Liturghie: „În ziua întâi a săptămânii, adunându-ne noi să frângem pâinea...” (Faptele Apostolilor 20, 7).

Deci se cuvine să serbăm duminica în locul sâmbetei, pentru că, prin Hristos cel Înviat în ziua duminicii, s-a săvârșit a doua creație a lumii, o nouă ieșire din robia păcatului, deci o nouă zi de odihnă.

Parastas în amintirea lui Emanuil Gojdu

Parohia Ortodoxă Română din Budapesta și Auto-guvernarea Românească din sectorul VII va organiza duminica următoare, la 18 aprilie, „Ziua memorială Emanuil Gojdu”, care va avea loc, de această dată, în Capela Ortodoxă Greacă din Budapesta (sect. V, str. Váci nr. 55). Programul zilei memoriale va cuprinde o Sfântă Liturghie și slujbă de pomenire pentru Emanuil Gojdu, cu începere de la ora 10.00, urmată apoi de o agapă și o recepție. De la ora 13.00, manifestarea va continua în Cimitirul Kerepesi, unde se vor depune coroane de flori la monumentul funerar al familiei Gojdu.

DIN BIBLIOTECA ELEVULUI

A intrat diavolul în clasă. Dimineața, sosind la școală, am descoperit că avem o ladă nouă de gunoi. O ladă mare, frumoasă, lustruită. Imediat am constatat că poți încape confortabil în ea.

Bineînțeles scoteam numaidecât gunoiul și-l rânduiam frumos pe capac. Pentru așa ceva e nevoie de simț artistic. De jur împrejur, la distanțe egale, așezăm resturile de pâine, iar la mijloc, drept ornament, un șoric respectabil de slănină. Fiecare din noi făcea câte ceva, strângeam bucăți de fier vechi, tocuri rupte, pentru expoziția de orduri pe care Deckner o prezintă vizitatorilor în schimbul unei taxe de intrare.

În cea de-a doua recreație izbucnește o epidemie: agățatul bilețelilor. Cel dințai bilețel răsare pe spatele lui Kelemen și ne aduce la cunoștință că respectivul se califică singur drept „măgar”, calitate pe care vrea s-o popularizeze printr-o reclamă asiduă... Peste câțva timp, cineva îi șoptește confidențial lui Kelemen că ne-am hotărât să aninăm în spatele lui Roboz o fițuică. Kelemen râde în sinea lui și cât ai clipi din ochi, pe spatele lui Roboz apare o inscripție identică. Roboz, de

Karinthy Frigyes

Clasa moare de răs

cinci minute, râde împreună cu noi de biletul lui Kelemen. Kelemen se îneca și el de răs, dându-și ochii peste cap. Râsul se intensifică, crește, devine din ce în ce mai exuberant, se transformă în uragan; dar cu cât mai furtunos răd ei unul de altul, cu atât mai tare rădem noi ceilalți.

Apoi cineva născoceste o altă trăsnaie: se repede, gâfâind cu fața răvășită de bucurie, la Auer, care tocmai scrie ceva cu exemplară sânguină, și îl apucă de braț: „Hai, hai, vino repede...” îi spune cu vocea sugrumată și-l trage după el. Auer dă din mâini și din picioare, se zbate, nu înțelege nimic.

– Ce este, ce s-a întâmplat, unde mă duci? întrebă speriat, și o ia și el la picior. Celălalt nu-i răspunde, îl târăște gâfâind după el, de-a lungul coridoarelor, îl urcă la etajul al treilea. Prin mintea lui Auer imaginile diverselor posibilități trec cu iuțea fulgerului. A sosit unchiul său din America. Îl cheamă directorul, te pome-

nești că la ultima conferință profesorii au constatat în sfârșit că el, Auer, este un geniu excepțional, neînțeles, cum istoria nu produce decât o dată la o sută de ani! și deci s-a hotărât să i se înmâneze imediat certificatul de bacalaureat și o bursă de o mie de coroane, toate acestea însoțite de o cuvântare lungă ținută de director în cancelarie. Sau l-o fi chemând ministrul cultelor, venit special ca să-l vadă și îl așteaptă acum în cancelarie fiindcă cineva i-a arătat ultima lui lucrare la maghiară, care a fost citită în parlament și ascultată cu lacrimi în ochi, așa că acum reprezentantul guvernului dorește să i strângă mâna tânărului Auer... Sau îl cheamă profesorul de desen să-i comunice că un mecenat bogat a văzut desenul lui în sepiă intitulat „Frunză stilizată” și dorește să-l cumpere cu treizeci de mii de coroane pentru a-l expune în galeria din parcul orașului, în locul frescei circulare a lui Feszty care a fost scoasă la licitație. Îl dau și cu douăzeci de mii se gândește repede Auer, în timp ce sosesc gâfâind la etajul al patrulea. Acolo cel care i-a adus vestea și care până acum nu a scos nici un cuvânt se desprinde de brațul lui Auer și pornește încet și tacticos la vale pe scări. Auer se uită mirat după el.

În josul scărilor stă bulucită clasa întreagă și se prăpădește de răs. Auer se oprește o clipă. „Tâmpiților”, le strigă furios, apoi coboară rușinat, dar peste două minute el râde mai cu poftă când aceeași farsă i se joacă lui Roboz.

În răstimp, Wlach l-a desenat pe tablă pe domnul profesor Zambilă, în izmene dar cu joben în cap, dând împăratului Iosif al II-lea raportul despre purtarea clasei. Iosif al II-lea se scobește în nas; îi oferă lui Zambilă o sticlă de analcid, zambilă îi mulțumește „cu adâncă supunere” și trage din ea o dușcă zdravănă.

Zajcsek țipă că nu-i lăsat

să învețe, apoi, în semn de protest, se vără în lada de gunoi, trage capacul peste el și începe să cânte pe nas. Wlach face un semn și deodată toată clasa amuțește și se ridică în picioare. Crezând că a intrat profesorul, Zajcsek își scoate speriat capul din ladă. Hohote sălbătice. Zajcsek scuipă din ladă cu dispreț apoi, scârbit, își trage din nou capacul peste cap.

Dar în clipa aceasta Zambilă intră într-adevăr. Tăcere adâncă. Deodată ne aducem cu toții aminte că Zajcsek a rămas în lada de gunoi. Dar Zajcsek nu se lasă păcălit a doua oară: stă nemișcat în ladă.

Urmează o oră de-a dreptul înfiorătoare.

Întreaga clasă e o unică și enormă diafragmă supusă unei tensiuni maxime, sub presiunea valurilor de răs catastrofal. Văpaia râsului înăbușit zvâcnește în obraji roșii ca sângele, tâmpile se umflă, gata să plesnească. Băieții își vâră nasul în carte. Liniștea plină de amenințarea groaznică a unei eventuale explozii ne zumzăie în urechi, excitându-ne și mai tare. Și se mai găsesc, prin băncile din fund, niște netrebniți temerari, care nu pregetă să întindă și mai mult coarda. Micul Löbl s-a vârat pe sub bănci; se plimbă tacticos în patru labe, dă târcoale clasei și ne apucă la rând de picior. Lada de gunoi începe să facă niște mișcări suspecte. Zambilă

ne vorbește pe un ton avântat despre meritele lui Iosif al II-lea. Din spate cineva îmi dă un ghiont și o voce îmi șoptește la ureche: „Atenție, Löbl se apropie, a ajuns la banca a patra”. Băieții își ridică picioarele pe bănci: buzele tremură de râsul reținut, eu fac încercări disperate ca urmărind explicația să-mi abat gândul în altă parte. Zambilă ne explică cu însuflețire ce gest frumos a făcut Iosif al doilea când, cu o singură trăsură de condei, și-a retras toate dispozițiile și ordonanțele.

– Mama lui de Joska!!! spune în ultimul moment Eglmayer, cu o voce guturală neînchipuit de adâncă. Auer scoate un țipăt înăbușit de durere; Löbl a ajuns la el și l-a ciupit de picior. La te uită – zice cineva lângă mine – unul din picioarele lui Zambilă s-a făcut mai scurt decât celălalt.

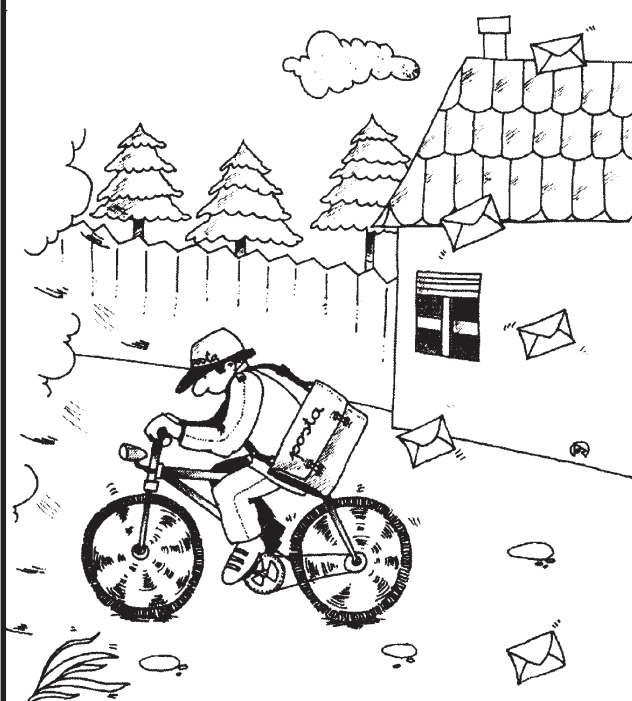
Ochii gata-gata să-mi sară din orbite. Acum... acum... s-a isprăvit... încă o clipă și se produce explozia... În clipa aceasta profesorul face următorul spirit:

– Ascultă, Auer, ce te tot fâțâi acolo ca viermele-n brânză?

Niciodată un comic n-a avut un succes atât de răsunător... Ca un puhoi care sfarmă digurile, de dezlănțuie râsul. Minute întregi rădem cu hohote, descătușați, horcăind. Profesorul ne privește mirat și zâmbește cu indulgență. În sinea lui el face, desigur, constatarea că are un umor frapant și irezistibil.

(În românește de:
Aurel Buteanu)

Colțul preșcolarului

Grăbindu-se să ducă corespondențele la destinați, poștaşul a pierdut în drum câteva scrisori. Câte plicuri a trebuit să culeagă de pe stradă?

Cele 7 „minuni” din Caracal:

- S-a construit un bloc și s-a uitat macaraua în interior.
- A luat foc sediul pompierilor.
- S-a furat ușa poliției.
- Brutăria e construită pe strada Foametei.
- Cimitirul e pe strada Învierii.
- Există o singură școală și se numește Școala nr. 2
- Cine știe ce-a de-a 7 minune e rugat să sune la numărul afișat în horn și va primi gratuit și fără tragere la sorți o surpriză.

„Pe cât o cunoaștem mai bine, ne dăm seama de frumusețile limbii noastre materne...”

În comuna Micherechi, pe strada Kölcsey, trăiesc gemenele *Eva și Agneta Petrușan* împreună cu părinții lor. De micuțe, fetele au însușit limba română învățând-o de la părinți și bunici. În satul natal au umblat la grădiniță, tot aici terminând clasele școlii generale. Și ca să-și dezvolte mai departe cunoștințele de limbă română, s-au înscris la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Giula. Ajungând în ultimul an, trebuiau să decidă, unde să-și continue studiile. Astfel au început să caute un institut superior la care să aibă posibilitatea de a studia și pe mai departe limba română. Acum, amândouă sunt studente la Facultatea Pedagogică „Juhász Gyula” din Seghedin, la secția română-istorie.

– De ce ați ales tocmai această facultate?

– Ne-a atras în primul rând Seghedinul, care e un oraș foarte frumos și atractiv, iar pentru noi interesant. Ne bucurăm așadar că studiem în orașul nostru preferat. Iar în al doilea rând, avem posibilitatea să studiem chiar ceea ce am fi vrut întotdeauna, limba și literatura română și istoria.

– Câte ore de română aveți într-o săptămână?

– Avem un orar încărcat: 12 ore de română și 25 de istorie. E cam obositor, dar ne place foarte mult ceea ce se predă și cum se predă. E cu totul altfel decât la liceu, căci aici nimeni nu te obligă să înveți. Fiecare student învață și studiază din interes propriu, pentru el însuși. Dacă învățăm cu multă preocupare, o facem numai pentru binele nostru. Sperăm că în anul II vom avea

orar puțin mai ușor și atunci vom fi mai libere – află de la Agneta.

– Ce părere aveți despre predarea limbii române la această catedră?

– Sinceră să fiu, nu m-am gândit că o să fiu atât de surprinsă de felul de predare a limbii române. Îmi place foarte mult cum și ce se predă. La fel, sunt foarte mulțumită cu profesorii care țin cursurile și seminarele. Din când în când mai avem unele greutăți în folosirea limbii literare, dar fiindcă acum citim și vorbim mai mult românește ca până acum, învățăm multe expresii și forme de exprimare necunoscute până acum – a preluat discuția Eva. – Dar înseamnă foarte mult să ai profesori cu care, dacă e nevoie, poți să discuți chiar și după ore, dacă n-ai înțeles chiar totul sau dacă te interesează ceva în legătură

cu limba și literatura română. Profesorii ne stau oricând la dispoziție, oricând putem conta pe ajutorul lor.

– Câți studenți sunteți la cursurile de română?

– Acuma noi, cei din anul I, suntem mai puțini, suntem numai 7. Dar dacă sunt bine informată, aproape 40 de absolvenți s-au prezentat la secția română,

din toamnă vrând să studieze aici. De fapt, nu e rău deloc că suntem numai puțini, pentru că în acest fel avem posibilitatea să discutăm cu profesorii chiar și în timpul orelor dacă ceva nu e clar pentru noi.

– Câte examene ați avut în primul semestru?

– Din română și istorie am avut în total 8 examene. Și aici ne-am dat seama, ce mare diferență este în modul de pregătire. Aici e cu totul altfel decât la liceu. Am avut mult de învățat și de studiat, din diferite materiale auxiliare, pe baza unei bibliografii vaste. Prin urmare, a trebuit să ne împărțim bine timpul ca să ne putem pregăti bine pentru fiecare examen. Vorbind despre timp, chiar a trebuit să învățăm cum să ne împărțim timpul, ca într-o zi să putem face cât mai multe lucruri, să studiem cât mai mult, bineînțeles după cursuri.

– Ce faceți în timpul liber?

– Ne place mult să ne plimbăm pe străzile orașului, să facem cumpărături, să ne uităm pe la vitrinele magazinelor. Dar petrecem mult timp și la bibliotecă, unde putem să citim în liniște, să ne documentăm din ziare și reviste și să răsfoim diferite cărți recomandate, de care avem nevoie.

– Unde locuiți la Seghedin?

– Noi stăm la cămin, fapt de care suntem foarte bucuroase, pentru că nu toți studenții au primit loc în căminele studențești. Pentru noi nu a fost greu să ne acomodăm cu regimul de cămin, pentru că la liceu tot în cămin am stat. Și-apoi, suntem tot timpul două. Din acest punct de vedere e foarte bine că suntem gemene, pentru că niciodată nu suntem singure.

– Acasă cu cine vorbiți mai mult românește?

– Vorbim și cu mama, și cu tata, dar mai mult cu bunicul nostru. În acest fel, pentru noi e indiferent unde suntem, la Seghedin sau la Micherechi, fiindcă nu trece zi ca să nu vorbim românește. Și ne place tot mai mult, deoarece pe cât o cunoaștem mai bine, ne dăm seama câte frumuseți are limba noastră maternă.

– Ce planuri aveți după terminarea facultății?

– Să mai învățăm și în continuare – mi-a răspuns cu convingere Agneta.

– După ce vom termina facultatea, vrem să ne continuăm studiile încă doi ani la Universitate, ceea ce va fi o nouă perfecționare – accentuează Eva. – Terminând și cu aceste studii, vom primi și o diplomă universitară, deci vom avea două diplome. Sperăm că ne va reuși. Intrând în Uniunea Europeană, sperăm să avem mai multe șanse pentru a găsi loc de muncă. Amândouă am vrea să devenim profesoare, să predăm elevilor tot ceea ce am învățat și noi.

L. Martin

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

GOIEȚORI

Cerul s-a întunecat
Toți se-ascund și dintr-odat
Bate vântul, plouă, tună.
Vai! Afară e ...

guntun

REZONANȚE

Victima cuvintelor

Programele de după-masă ale diferitelor canale de televiziune comerciale (și nu numai) sufocă telespectatorii cu diferite emisiuni numite talk-show, adică dezbateri deschise pe o temă dată. Iar moderatorul sau moderatoarea se afișează în primul rând prin șuvoiul de cuvinte cu care explică tema care urmează să fie dezbătută. Iar fiindcă acești meșteri de joc sunt deseori actori, modele, protagoniști ai altor emisiuni, ei sunt cunoscuți de obște, publicul fiind curios mai ales să-i vadă pe ei, să-i audă pe ei. Și ei debitează pseudo-înțelepciuni, fraze răsuflăte, verdicte îndoielnice. Pe urmă vin „clienții”, amatorii de discuție. Aceștia, după ce sunt prezentați publicului prin moderator, sunt solicitați să-și expună părerea, să-și povestească un episod de viață care are vreo tangență cu tema tratată în emisiunea respectivă. Și la acest moment, candidații vorbesc, vorbesc, vorbesc. Deseori își spun păreri plauzibile sau îndoielnice, dar de cele mai multe ori vorbesc bazaconii, dau sentințe pripite, dovedesc convingeri confuze. Mai grav e, când moderatorul provoacă discuții așa-zis delicate, punând în joc morală, integritatea sau ținuta individului. Atunci discuțiile degenerază în certuri, acuzații și chiar în scene violente. Iar publicul se distrează de minune de scene scandaloase, de cuvinte triviale, de dialoguri grosolane.

Dar culmea impertinenței poate fi considerat genul de programe în care – din păcate destul de frecvent – este pusă în discuție chiar viața particulară a oamenilor. Se vorbește de nepotriviri de caracter, despre infidelitate, despre gelozia din viața conjugală și se afișează în fața lumii multe alte picanterii, care pentru un om cu bun simț sunt, categoric, indiscreții care nu țin de o terță persoană. În șirul acestor emisiuni ingrate se înscriu emisiuni de genul „fă ce-ți pică bine”, „vecina mi-a furat

bărbatul”, „te iubesc chiar dacă mă bați”...

Am aflat în zilele trecute, cum că într-o recentă emisiune maghiară de acest fel (firește o adaptare pe baza unei licențe occidentale), s-a demascat un triumf de dragoste. După explicații și motivații, după scuze și acuzații, atmosfera s-a precipitat în așa măsură, încât s-a ajuns la o bătaie în scena deschisă – mai exact, în plin studioul, în văzul publicului. Iar secvența nu părea penibilă, devreme ce nu fusese tăiată din emisiune. Mai mult chiar, emisiunea a consemnat un record de telespectatori. Deci, ce victorie pentru o emisiune de reality show! Ce eficiență tematică! Ce veridică „dezbateră” a temei! Ce „curaj” reportericesc, să-i scoți din fire pe interlocutorii care se lasă provocați! Ce performanță a genului!

La auzul acestei întâmplări mi-a revenit în minte un caz tragic care s-a întâmplat în Germania tocmai în februarie, cât am stat acolo. Știrea cutremurătoare care a făcut senzație și care a preocupat opinia publică zile în șir a pornit tot de la o asemenea emisiune. Ce s-a întâmplat? Un soț tânăr și-a ucis soția și mai tânără, sugrumând-o și părăsind apoi apartamentul, a lăsat în voia soartei lângă trupul neînsuflețit al femeii copilașul de abia 20 de luni. Vecinii au atras atenția poliției cum că din apartament se simte miros de putrefacție. Spărgând ușa apartamentului, polițiștii care se credeau călâți în acțiuni și scene dramatice au găsit o priveliște cutremurătoare: alături de cadavrul în descoperire al tinerei femei, un bebeluș muribund, sleit de foame și de sete, șocat de repetatele scene violente, de impresii care nu pot fi exprimate în cuvinte. De atunci încolo, zile în șir știrile din presă și telecomunicații au tot inundat opinia publică cu detalii privitoare la caz: cum că ucigașul a fost prins, cum că soțul a făcut mărturie, cum că acest criminal a

contestat paternitatea copilășului, cum că fetița periclitată a fost salvată, cum ajunsese copilul nenorocit într-o clinică, cum a scăpat ca prin minune cu viața...

Și ce a reieșit din interogatoriu: în cadrul unei emisiuni de genul „iartă-mă”, la care soții s-au prezentat încă în toamna trecută, soția a făcut o destăinuire, mărturisind în public că o dată îl înșelase pe soț, dar că îi pare rău, că i-e rușine de ceea ce făcuse, că îl iubește și acum mai presus de oricine altul, că numai o singură dată fusese infidelă, că a și uitat de celălalt bărbat... Și tot în cadrul emisiunii, soțul, mărinimos, a iertat-o pe tinăra soție, petrecându-i împăcarea printr-un sărut conjugal, apoi i-a oferit galant un buchet de flori (obligatoriu la un asemenea happy end) și în fine, a declarat în fața lumii că o iubește la fel ca până acum și de acum încolo... Numai că, după spusele vecinilor, cam de pe atunci a urmat un scandal după altul în apartamentul tinerei familii. Cam de pe atunci, pentru tinăra femeie se deschiseseră toate porțile infernului – și până la cea de pe urmă...

– ilda –

Vreți contacte cu românii din Ungaria?

6.

Stimați cititori, redacția noastră este solicitată în nenumărate rânduri atât de organizații din țară, cât și din România, să intermedieze pentru a lua legătura cu comunitatea românească din această țară. În următoarele numere ale Foii, în acest colț de pagină, vom publica adresele organizațiilor, asociațiilor, instituțiilor noastre românești cu scopul de a vă completa baza de date despre românii din Ungaria.

Învățămant

Școli generale

5742 Aletea, str. Lőkősházi nr. 3
Tel.: (+36-66) 240-492 Director: Ioan Papp

5830 Bătană, str. Principală nr. 121
Tel.: (+36-68) 456-126, (+36-68) 457-751
Director: Iulia Olteanu

4128 Bedeu, str. Rákóczi nr. 15
Tel.: (+36-54) 431-603
Director: Elena Silaghi

5741 Chitighaz, str. Úttörő nr. 89
Tel., fax: (+36-66) 250-052
Director: Cornelia Mocan Kovács

5726 Micherechi, str. Kossuth nr. 82
Tel.: (+36-66) 277-717
Director: Zoltán Ruja

5665 Otlaca-Pustă, str. Lakatos nr. 10
Tel.: (+36-68) 428-038
Director: Maria Paulik

4135 Apateu, str. Kossuth nr. 48
Tel.: (+36-54) 706-578
Director: Vad Erzsébet

6932 Cenadul Unguresc, str. Bisericii
Tel.: (+36-62) 261-809
Director: Dorina Papdi

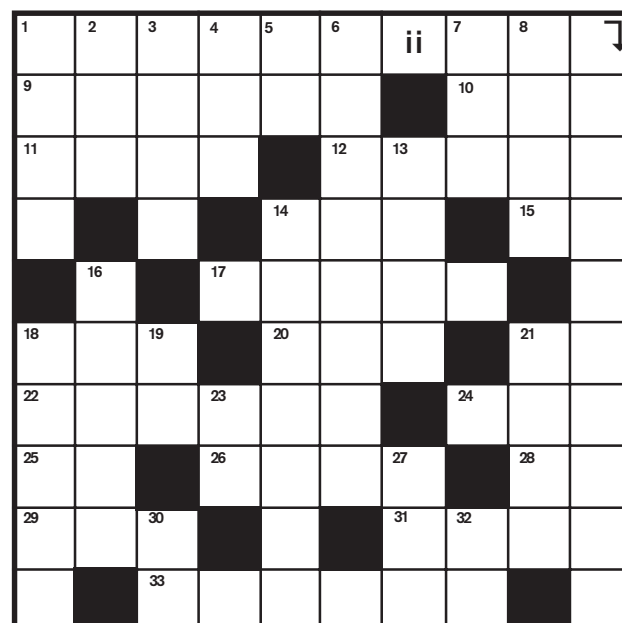
5742 Leucușhaz, str. Alapítók nr. 22
Tel.: (+36-66) 244-184
Director: Gulyás Szabó Géza

4136 Săcal, str. Piac nr. 3
Tel.: (+36-54) 435-403
Director: Alexandru Tripon

George Enescu (1881–1955)

ORIZONTAL: 1. Suită pentru vioară și pian 9. Geamantan, cufăr 10. Armă primitivă 11. Substanță chimică cu gust acru 12. Tăticule! – la sat! 14. O specie de arbori 15. Pă – invers și turns! 17. Diavoli 18. Țară de pe Valea Turului 20. Câte 12 luni 21. „a, ai, ale 22. Referitor la dragoste, de dragoste 24. Specie de poezie lirică 25. 501 26. 12 luni 28. Oraș antic în Mesopotamia 29. Infern 31. Nu vorbi! 33. Partida.

VERTICAL: 1. Prenume rus bărbătesc 2. Plantă din care se extarge opium 3. Îndesat, ticsit 4. Zbărceală, încrețitură 5. Iez fără cap! 6. A III-a suită de orchestră 7. Donezi, predai 8. Caiet – la Micherechi! 13. Nu acolo! 14. Durabil, viabil 16. Mama lui Iisus Hristos 18.

Operă pe temă antică 19. Cap de – șosea! 21. Iau cu mine spre tine 23. Pronume personal 27. Tun sau unt – amestecat! 30. DeMe! 32. Aluminiiu.

– ah –

Credințe, povești și tradiții despre timp*

(I) Zilele săptămânii

Dincolo de orice delimitare temporală ce se poate face pe criterii ocupaționale, calendarul oficial trasează jaloarele principale ale timpului însă chiar și raportările la unitățile lui poartă amprenta conceperii lumii ca pe o realitate complexă și armonioasă, aproape întotdeauna pusă sub semnul sacralului.

Chiar dacă poartă numele unor zei din panteonul antic latin, ca în toate civilizațiile romanice, zilele săptămânii și-au aflat la români, odată cu afirmarea și consolidarea creștinismului, patroni și povești, care le-au înzestrat cu forțe faste sau nefaste, imprimând astfel sensuri calitativ deosebite activității oamenilor.

Între acestea, cea mai aleasă și mai respectată zi era, desigur, *duminica*, ziua Învierii, a Domnului (după cum îi spune și numele), a celor vii și a lumii, zi de sărbătoare și de bucurie în care „nu se lucrează nimic, nu se taie lemne căci dai cu toporul în Dumnezeu, nu se mătură, să nu colbăiești fața sfântului soare”.

Tot o zi fastă era socotită *joia*, în care „e bine să începi și să lucrezi orice”; mai mult, aceasta era preferată odinioară pentru logodne și cununii, întrucât este patronată de Sfântul Ierarh Nicolae, ocrotitorul familiei.

Cea mai sfântă zi a săptămânii, personificată de o femeie bătrână care „se supără foc pe cel care o nescotește”, este *vinerea*, ziua Răstignirii, zi de post și de rugăciune în care femeile nu coc pâine, nu spală și nu cos, „ca să nu rănească mâinile Maicii Domnului” care s-a rugat pentru Fiul său și pentru oameni.

Lunea, zi patronată de Sfinții Arhangheli, întruclăpată de „o fată curată care ține cheia de la cea dintâi poartă a cerului”, „umblă pe punțile Iadului și ale Raiului”. Este bună pentru începerea oricărui lucru, mai puțin pentru pețit, întrucât este socotită o zi a morților; cei ce-și doresc copii postesc în zilele de luni.

Vegheată de Sfântul Ioan Botezătorul sau de Sfântul Prooroc Ilie, *marțea* este „ziua în care s-a pornit lumea”, „zi de primejdie” în

care se lucrează orice este deja început, dar nu se pornește nimic nou.

Miercuri, ziua Maicii Domnului, este „rea de boale, de primejdii și de năpaste”, „o zi văduvă, stingheră pe lume”, care nu este favorabilă întemeierilor, ci doar continuării lucrului început.

În fine, *sâmbăta* este tot o zi a morților reprezentată adesea de Lazăr cel înviat din morți (Lazăr din Betania), de aceea este potrivită oricărei munci, dar nu și călătoriilor, fiindcă „numai morții se pornesc pe drumul fără întoarcere”.

Zilele săptămânii capătă forțe deosebite atunci când sunt integrate în cicluri sărbătorești mai ample (Postul Mare) sau când, înlănțuite într-o serie ce străbate un întreg sezon sau tot anul cultic, se cer respectate ca ajunuri ale sărbătorilor religioase. Așa sunt cele douăsprezece *Vineri Mari* ce se cer respectate prin post și rugăciune; ele se plasează înaintea unor date importante din calendarul creștin ortodox: Sf. Apostol Andrei (30 noiembrie), Nașterea Domnului (25 decembrie), Întâmpinarea Domnului sau *Stretenia* (2 februarie), Sfinții patruzeci de mucenici din Sevastia sau *Măcinicii* (9 martie), Bunavestire sau *Blagoveșteniile* (25 martie), Pogorârea Duhului Sfânt, *Rusaliile* sau *Duminica Mare* (a șaptea după Paști), Nașterea Sf. Ioan Botezătorul sau *Sânzienele* (24 iunie), Sf. Apostoli Petru și Pavel (29 iunie), Schimbarea la Față sau *Pobrejenia* (6 august), Adormirea Maicii Domnului sau *Sântămăria Mare* (15 august), Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (29 august) și Ziua Crucii (14 septembrie). Mai puțin strâns legate de calendarul religios, *Joierilele* sau *Joile Mari*, cuprinse între Paști și Rusalii, sunt zile de temut, păstrate prin evitarea anumitor activități fiindcă sunt „zile mănioase” care pot aduce furtuni, grindină și mană căci „vremea nu e încă așezată”.

Narcisa Știucă

* Fragmentul face parte din lucrarea „Sărbătoarea noastră cea de toate zilele” (vol. 2) aflat în pregătire la Ed. Cartea de buzunar.

„Casa bătrânilor are mai multe funcții...”

Consiliul local din Mice-rechi a ales recent conducătorul Casei bătrânilor din localitate, care în mod provizoriu și-a început deja funcționarea. Directoarea împuternicită *Mariana Ruja* ne-a informat zilele trecute despre câteva aspecte legate de instituția nou deschisă.

– De ce are nevoie comuna de o astfel de instituție?

– Poate mulți nu știu, dar Casa bătrânilor are mai multe funcții. Această instituție s-a deschis nu numai pentru acei bătrâni care cu timpul vor să aibă aici un fel de locaș, un cămin sta-tornic, ci pentru toți localnicii mai în bătrâni.

– Ce alte funcții împlinește această casă?

– Aici funcționează de pe acum clubul pensionarilor, unde oamenii vârstnici pot urmări diferite programe de televizor sau filme video, sau să se distreze cu diferite jo-

curi de societate. Cei care vor, pot să facă aici și baie, toate acestea sunt în mod gratuit. Cei care vor să ia și masa, aceia trebuie să plă-

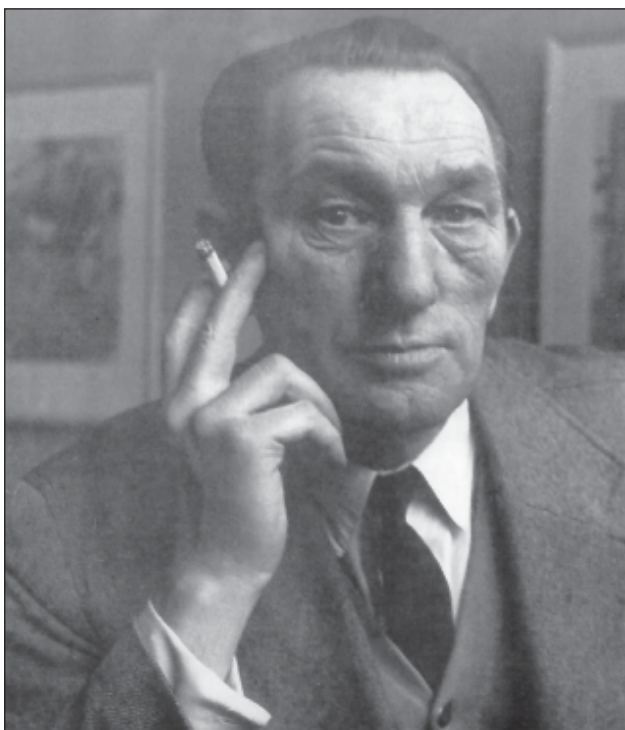
tească. A doua funcție, să zic așa, e un fel de ajutor social-sanitar pentru acei care nu au pe nimeni care să le dea o mână de ajutor. Va fi angajat aici personal calificat, oameni care vor face acestor bătrâni cumpărături, le vor spăla hainele și, dacă va fi necesar, vor face și curățenie. Și, nu în ultimul rând, avem un proiect de a ajuta familiile și de a îmbunătăți existența copiilor care sunt în stare socială mai grea. Probabil peste 2-3 săptămâni vom primi permisul de funcționare, după care vom putea începe munca din răspuțeri. -Im-

Fotodocumentar

Echipa de dansuri populare din Săcal în anul 1956
(Din arhiva profesorului pensionar Gheorghe Martin)

Repere biografice

- 1910 se naște la 22 februarie, la Vareu (Gyulavári) fiul fierarului Ioan Cohan și al Ecaterinei Voniga
- 1924 primul premiu artistic la o expoziție colectivă din orașul natal Giula
- 1927 începe studii de arte plastice la Academia de Arte din Budapesta
- 1930 prima expoziție individuală în Galeria Nyugat din Capitală
- 1930–31 călătorie de studii la Paris
- 1932 expoziție colectivă în Salonul Național
- 1933 se stabilește în orașul Hódmezővásárhely
- 1935 călătorie de studii în Italia
- 1936 prima expoziție în Galeria Tamás din Budapesta
- 1939 a doua expoziție din Galeria Tamás
- 1939–44 serviciu militar
- 1946 o nouă expoziție la Budapesta, mai multe la Hódmezővásárhely și Giula
- 1959 prima (și unica) expoziție mare din Galeria de Belle Arte din Budapesta
- 1960 laureat cu Premiul Munkácsy, gradul III
- 1964 laureat cu Premiul Munkácsy, gradul I
- 1964 din partea orașului Hódmezővásárhely i se oferă primul atelier
- 1965 expoziție retrospectivă la Galeria Națională
- 1966 deja grav bolnav, i se decernează Premiul Kossuth
- 1966 moare la 16 decembrie, la Giula

Apus de soare și car cu bivol

Gheorghe Cohan

Când în lunile trecute în Galeria „Kohán” din Giula esteticiana octogenară Supka Magdolna a deschis o nouă expoziție cu alte creații ale meșterului giulan, numeroasa asistență a primit informații și amintiri impresionante din partea excelenței specialiste. Căci azi, în Ungaria, nimeni altul nu cunoaște atât de profund moștenirea artistică a pictorului și nici circumstanțele în care au fost create pânzele monumentale ale artistului plastic în ale cărui vine a curs și sânge românesc.

Pentru giulani, pictorul Kohán – Cohan, pentru români – înseamnă o moștenire spirituală de căpătâi, mai ales că, știut fiind, maestrul a lăsat orașului opera sa vastă, aproape integrală. Ca atare, expozițiile permanente și temporare au întotdeauna mare succes de public. Ultima, despre care am și informat cititorii, a fost vernisată într-un cadru festiv deosebit, în prezența doamnei Supka, cercetătoarea și călăuzitoarea spirituală a maestrului. Pentru cei care până atunci n-ar fi știut nimic despre acest artist, prin evocările specialistei, prin aprecierile critice și lămuririle la temă au putut afla geneza mai multor tablouri, precum și mesajul pe care îl poartă. La fel, „Manna” a vorbit despre motivele preferate: corpul omenesc în toată splendoarea sau în decăderea sa fizică, țărâna vitală cu coapse late și pi-

Casă țărănească cu claie de paie

cioare puternice, casa țărănească din Câmpie cu aco-periș din stuf, bivoli cu viața lor trudnică, precum a țărânului care îi mână în jug, interiorul casei mic-burgheze sau peisajul din depresi-

l-a defăimat, l-a ridicat în slăvi sau l-a aruncat în cea mai adâncă mizerie.

Orașul își răsplătește postum marele fiu printr-o clădire care-i poartă numele și care a adunat la un loc moștenirea sa artistică, oferită cu generozitate publicului larg. Dar și prietena de-o viață și-a adus aportul la cinstirea artistului, printr-o amplă monografie care cuprinde în imagini și cuvânt esența existenței sale artistice. Căci volumul realizat în 2001, la patru decenii după moartea artistului, de Supka este o monografie atât de cuprinzătoare, bogată și variată, de care numai puțini artiști pot avea parte. Alături de capitolele scrise de eminenta cercetătoare, un șir de ese-uri, studii, schițe și reflecții critice aduc și mai aproape artistul de cititor. Mai ales că dincolo de cuvântul scris – și scris în mod competent și artistic – o seamă de reproducții color sau alb-negru ilustrează opera pictorului. Iar reducerea creațiilor de dimensiuni mari la o scară tipografică redusă nu știrbește impresia estetică. Chiar și la scară redusă, chiar și în alb-negru, aceste creații sunt impresionante, copleșitoare prin frumusețe, pe alocuri cutremurătoare prin dramatism.

Amiază

unea Crișurilor. Varietatea tematică s-a împletit cu o mare bogăție de mijloace artistice, de la conturul puternic și cromatica stridentă până la liniile diafane și nuanțele de pastel, de la tabloul cu dimensiuni monumentale la desenul miniatural, de la pictura în ulei la grafică și acuarelă.

Tot din spusele cercetătoarei, numeroasa asistență a putut afla despre omul Cohan, despre existența precară în care și-a dus zilele, despre prietenii puțini pe care i-a avut, despre raportul artistului cu mediul său natal. Relații la fel de complexe l-au legat însă și de alte două orașe: Hódmezővásárhely și Budapesta. În ambele făurise puține, dar puternice relații omenești și de prietenie, dar relațiile cele mai puternice l-au legat totuși – și pentru toată viața – de orașul natal. Orașul natal, care deseori l-a afișat sau

Tocmai prin toate aceste calități artistice, Cohan este un pictor de frunte din artele plastice ale Ungariei din secolul trecut. Prin expozițiile din galeria ce-i poartă numele, precum și prin cartea care a fost consacrată acestui remarcabil fiu al orașului, posteritatea își aduce cu determinare prinosul târziu dar statornic.

E. I.

Cenușotca (I)

(Poveste din Crișana)

O fost ce o fost, o fost odată on împărat care o avut trii ficioni. Dintră aiște cii mai mare doi or fost pogani și faină, în vreme ce cel mai mic ca vai da iel: slab și năputincios. Și, dăuarece tăta zău și de în cenușe, tăt curtenii numa Cenușotcă l-or numit. Pă iel îl ureu păstă măsură și frați lui, da' și tată-so, așe ca nici nu voroveu cu iel, ca și cum nici n-ar fi pă lume. Numa mă-sa îl iube și îi iera mnilă dă iel, văzând că cătu-i dă dăfăimat dîn parte tăne-so și a fraților lui, care îi îndemna ctiar și pă servitori să-l batjocorească pă năputincioșu Cenușotcă.

Împăratu aista o fost tare bogat. Ave o împărăție mare care iera plină cu munt și tăt felu dă păduri. Mai ave și o grădină năpus dă mare cu struguri și pomi roditori dă tăt felu. Aște îi aduceu împăratului dobândă mare, numa că odată l-o ajuns o pagubă năpus dă mare, dăuarece tumna pă vreme storsului o vinit o mulțime dă păsări asupra poamelor și tăte le-o nimicit. Paznicu nu știie ce să mai facă, că nu pute zburători păsările nici cum: în zadar pușca întră iele, că nu nimere nici una.

În zău următoare o mărș la împărat și i-o povestit tăta întâmplare, ce și cum o fost, da' împăratu nu l-o crezut, ce, rușinându-l, l-o întărgătit dă la curte. Apoi o mărș iel la grădină și o văzut că grădinaru are drept, dăuarece tăta grădina iera nimicită. Împăratu, dă supărare, ș-o spintecat tăte hanele dă după iel.

În anu viitor o mărș dānsu să păzască grădina, da' în zadar, că și iel o pățit ca grădinaru. Și tăt așe mai mult ani d-a rāndu: pāsările i-o nimicit tăte poamele și strugurii.

Crescānd ficionii lui mare, l-or rugat pă tată-so să le deie voie să păzască ii grădina, făgādindu-i că ii or grīji mai bine grădina dācāt tată-so și grădinaru. Tata lor le-o împlinit voie și, vinind primāvāra, pomii or înflorit și or fost mult mai frumoși dācāt în anii trecuț. Vāzānd grădina, împāratu o fost nāpus dā fericit, dā' ficionu cel mai mare iera și mai voios dācāt tatā-so, cujetānd că iel a zburători pāsările dācā nu cumva or vini iarā asupra grādini. Numa că voie lui bunā n-o ținut numa

pānā ce o vinit vreme storsului.

Înante dā s-ar fi prins dā stors cu vo' doauā zīle, ficionu s-o așezat înainte ușii grādini și să uita în grādina. Odatā vede doi oameni care vineu cātā grādina dīn dāpārtare. Atunci o luat pușca și, cole în pragu ușii îi aștepta pă cii doi oameni care să prefāceu cā-s culduși. Ajungānd ii la grādina, or vrut să să baje, dā' pruncu împāratului i-o oprit, stāndu-le în cale și întrebāndu-i:

– Cine sunteț si cum îndrāzniț să vā băgaț în grādina?

Numa că oamenii aiște n-or fo' alți, dācāt Domnu Christos și Sfāntu Petru, îmbrācaț ca nāște culduși, ca să nu-i cunoască nime, și așe umblau dīn țārā-n țārā, să vadā că ce credință au oamenii. Numa că ficionu împāratului nu i-o cunoscut, așe darā i-o alungat dīn grādina.

Domnu Christos atunci l-o mānat napoi pă Sfāntu Petru ca să cumpere pă bani struguri și poame, dā' ficionu dā-mpārat ș-așe l-o alungat dīn grādina, zicāndu-i:

– Lasā-mā în pace, doarā nu m-oi mānji brāncile cu tine și cu banii tăi!

Sfāntu Petru o mārș napoi la Domnu Christos și i-o spus că ce s-o ntāmplat cu iel. La una ca asta Domnu Christos s-o māniet păstă măsură, vāzānd inima ce îngāmfatā a ficionului, apoi s-o dus cu Sfāntu Petru p-on munte, ce iera aproape dā grādina. S-or așezat pă vārflu muntelui. Domnu Christos zice cātā Sfāntu Petru:

– le uitā-te la grādina aciee ș-o să vezi ce-i vide!

Sfāntu Petru o stat și s-o uitat, ș-odată o văzut on nor greu, și dāloc l-o întreat pă Domnu Christos:

– Domnu mneu, ce însemnāzā noru acela negru și greu?

Domnu Christos i-o rāspuns:

– Noru acela nu-i nor dā ploaie, ce-i nor dā pāsări, care amu or face nimica tăta grādina.

Și cu adevārat așe o și fost: noru dā pāsări s-o nāpustit păstă grādina și o nimicit tăte poamele și strugurii.

Ficionu împāratului, vāzānd că ce fac pāsările, o luat pușca și o pușcat întrā pāsări, dā' în zadar, că nu nimere nici una. Vāzānd că nu poate face nimica, s-o și tras în casa lui.

În zău următoare o mārș rușinat și amārāt acasā și o povestit întâmplare pārinților și fraților. Împāratu nu mai știie ce să facā dā supārare, că iarā o rāmas fārā nici o poamā la casā.

Mai trecusārā apoi cātva ani în nācaz, cānd i-o vinit rāndu la ficionu mijlociu să margā iel să păzască grādina, dā' și iel tumna așe o umblat ca fratele lui. Auzāndu-le aște Cenușotcă, s-o cerut să margā și iel să prābālescā, dā' dacă lui i-a rāuși să învingā pāsările. Numa că tatā-so nu numa că nu l-o lāsāt, ce l-o și rușinat înainte sclujilor, vorbindu-i cātē-tāte:

– Dacă frați tăi voinici n-or fost în stare să apere grādina dā pāsări, doarā tumna fiie ț-a rāuși?! Du-te d-acii, nu te face dā rās la lume.

Dā' Cenușotcă, că iel ș-așe a mere la grādina.

(Va urma)

(După povestirea lui Georgiu Kisvaszi. Vol. „Folclor românesc din Crișana și Banat”)

Din fabulele lui Esop*

Grădinaru și șerpele

On șerpe îș făcusārā cuib înainte ușii unui grădinaru și odatā așe l-o mușcat pă pruncu grădinarului, dā pruncu dāloc o murit. Pārinților le-o pārut tare rāu dā fapta asta și s-or gāndit că cum ar pute să-l omoare pă șerpe. Grădinaru o luat on topor, s-o pus la pāndā să-l omoare. Cum îl vāzusārā ieșind dīn cuib, îndatā dādusārā cu toporu la iel, dā' nu-l nimerisārā, ce o lovit o teatrā dīn care s-o rupt o bucāțică, iarā șerpele o scăpat în gaura lui.

Dupā cātēva zīle, grădinaru o socotit că ar fi mai bine dacă s-ar împāca cu șerpele și îi adusārā pitā și sare, apoi l-o temat afarā ca să să împace, dā' șerpele îi zīsārā:

– D-aci încolo întrā noi pace și credință nu mai poate fi cātā vreme io oi vide teatra însămnatā și tu mormāntu pruncului tău.

ÎNVĂȚĂTURA: Așe să păzește omu înțālept dā dușmanu lui: mai vārtoș dacă i-o fi făcut on rāu.

Leuu și broasca

Odatā leuu o auzīt glasu unei broaște care urla păstă măsură dā tare. Leuu, după urlăturā, crezānd că-i glasu unei didicoane mai puternice dācāt a broaștii, să luasārā în parte dīncātrāu vine glasu, și cotānd iel cu amānunțit, o aflasāră pă broască, apu dāloc o și turtisārā cu picioru.

ÎNVĂȚĂTURA: Nu treabā să ne spāriem dā acārce lucru ce auzim, pānā ce nu videm cu uātii noști că dā ce-i voarbā.

*Esop, Aisopos, (n. 620–560, î.e.n.), fabulist grec, originar din Asia Mică.

Am citit că...

Har Domnului, dā cānd am început să scriu în Foaie dāsprā unele întâmplări citite dā mine, și dā altele citite dā alți, – pă care mi le pun d-o parte, – n-am probleme să-m aflū dāsprā ce să vā scriu dīn săptămānā-n săptămānā. Ctiar și dacă unii numa mā-ntreabā, alți im mai dau sfaturi cā dāsprā ce să-m spun părere, miie-m pare bine dā tăte aște, cā așe barem pă cale asta aflū cā cine citește uișagu nost. Dā' și întors. Dāsprā cunoscuți dā la care nu capāt nici o voarbā bunā uā nu pre, pot și – să zicem, dīn cel mai mare, – cā nu le umblā săptămānalū nost.

Dīn păcate, pīntrā aciee la care nu le umblā și nici nu citesc Foaia, – după părere me și a poștasului nost, – să aflā și președintele autoguvernării romānești dīn sat. La una ca asta am pute zice cā asta-i rușine lui, dā' dacă ne gāndim mai bine, atunci treabā să ne dām sama cā asta-i și rușine satului, adecate a acelora care l-am ales în autoguvernare. Haba, no, nu tăte să-ntāmplā pă placu alegătorului dā rānd: cum am sāmānat, așe om secera. Întrā noi fiie spus, cred cā dacă președintele nost a auzīt dāsprā părere me și a poștasului nost, s-a lua sama cā i-i să fiie dā datorii să rāsfoiascā pă banii lui Foaia, ctiar și dacă iel amu să leagā mai tare dā „ceielaltā parte”).

Bogāt și dāstul cā miie-m pare bine cā am ce citi și dāsprā ce scrie, și cā la una ca asta mai capāt și ajutor cāt dā la unu, cāt dā la altu. Bunāuarā cum s-o-ntāmplat și înainte dā Paști, cānd dascālu nepotașului mneu m-o trimās on

vrav dā gazete dīn Romānia, dīn care v-am ales o întâmplare nu tumna dā tăte zīlele.

Veste o vinit dīn Norvegie. On tānār dā 20 dā ani, înt-o sarā, după ce o bāt cam mult, mārīgānd acasā s-o dat la tālħārie. Ajungānd în fața unui bold nāpāzīt dā nime, o spart iaga dā la fereastā și s-o băgat înlontru. Ș-o ales cātāva marfā pă plac, o mārș cu ie acasā și s-o culcat. O durmit ca dus în ceie lume. Dimneāta, cānd s-o trezīt, o luat on uișag și s-o pus la citite. Dāloc o dat cu uātii dā veste dāsprā tālħārie. Mai nante s-o mnirat una, apoi ș-o dat sama cā-i voarbā dā fapta lui.

Pānā aci, – cum să zice, – întâmplare-i dā tăte zīlele. Numa cā tānāru nost numa citīnd veste ș-o dat sama cā dāsprā iel îi voarbā. Adecate cā așe dā bat o fost cānd o furat, dā nici n-o știut ce face, și d-aceie s-o și uitat dā fapta făcutā. Asta amu-i șoadā oleacă. Dā' și mai dā nācrezut îi cā ficionu nost, cānd ș-o adus aminte cu siguranță dā ceie ce-o făcut, dāloc s-o luat și s-o dus la poliție și o mārțurisīt cum cā iel îi tālħaru. Apu ca să fiie crezut cu tătu, o dus cu iel și marfa furatā.

Polițiștii s-or mnirat, spunāndu-i cā în viața lor una ca asta încă nu li s-o-ntāmplat – să poate cā nici în viața altora, – la care or mai adāugat cum cā tālħārie așe dā bine o rāușit, dā aproape nici o șansā n-or avut să afle tālħaru. La asta nici io nu mai am ce adāuga.

Vā dorește sāmātate cāt mai bunā și numa bine:

Ion Podaru
pensionar

Fotbal

Care sunt limitele devotamentului suporterilor bănățeni?

„Poli” AEK Timișoara – Steaua București 1-8. O reacție incredibilă a suporterilor timișoreni la un rezultat catastrofal. Cei 40.000 de spectatori au rămas alături de echipa lor și în momentele cele mai grele.

Pregătirile pentru derbiul etapei a XX-a

Vinerea Mare a adus și pătimirea suporterilor bănățeni care au umplut Stadionul „Dan Păltinișanu” încă cu două ore înainte de derbiul etapei. În ciuda ploii insistente deja în acest moment era o atmosferă greu de descris. Galeria din spatele porții, de la peluză, se afla deja în plină formă pe care – credea omul atunci – nu se mai poate supralicita. Cu o oră înaintea partidei, la fiecare tribună au apărut tineri, împărțind folii violete de mărimea unui ziar obișnuit, moment în care și pe tabla electronică a stadionului au apărut instrucțiuni referitoare la utilizarea acestora. „Vă rugăm să ridicați foliile numai atunci când jucătorii pătrund pe teren!”, scria pe tabla de ultimul model, bună și pentru difuzarea imaginilor mișcătoare. Odată cu apropierea fluierului de start, ploaia a devenit tot mai necruțătoare, dar proporțional cu cantitatea apei cerurilor a crescut și atmosfera din stadion. În momentul ieșirii celor două echipe, anturajul a fost de invidiat de orice echipă din lume. Datorită coregrafiei dirijate de pe ecranul mare și a devotamentului spectatorilor, stadionul s-a transformat într-un spectacol uriaș alb-violet. Scandări fără de sfârșit, fumi-gene violete, foc de artificii și entuziasm nemaipomenit au transformat arena din Timișoara într-o capitală a fotbalului românesc. Din cele aproape 40.000 de bilete vândute clubul a încasat mai bine de 80.000 de euro, sumă necunoscută nici chiar la meciurile echipei reprezentative. Cel care a avut norocul să vadă pe viu sau la televizor meciul „Poli”-Steaua înțelege că orice jucător din lume și-ar dori un astfel de anturaj fotbalistic. Atmosferă incendiară, dar totuși o atitudine decentă și zero vio-

lență în tribune. Nu e de mirare, deci că la Timișoara un meci cu „Poli” mai poate fi un program de familie de la care nu trebuie să lipsească nici suporterii cei mai tineri. Dar ceea ce a urmat pe teren nu au meritat acești suporterii minunați.

90 de minute de coșmar al Banatului

Meciul a început parcă ar fi fost prelungirea atmosferei încinse din tribune. Primele 13 minute au adus nu mai puțin de patru faze de penalti, din care numai ultima a fost acordată de arbitrul *Constantin*. În cursa nebunească, jucătorii oaspeți nu au beneficiat de o lovitură de pedeapsă care părea justificată. Apoi la o altă fază un atacant stelist a încercat să se folosească de acest moment psihic când nu a fost acordat un penalti și a jucat – la o fază asemănătoare – ca un actor veritabil, dar s-a ales cu un cartonaș galben. Apoi a urmat momentul care a determinat întreaga desfășurare a meciului. După o intrare neregulamentară, suferită de atacantul timișorean *Silvășan*, care a fost trecut cu vedere de arbitru, din contraatac s-a ajuns la o situație aproape similară, numai că, de această dată în careul gazdelor. Această intrare a fost pedepsită pe măsură. Cu nervii penaltiului furat în creier, *Bătrânu*, fundașul central al gazdelor a protestat vehement, probabil, folosind cuvinte vulgare. Arbitrul *Constantin* nu l-a iertat, arătându-i cartonașul roșu. Lovitura de pedeapsă a fost fructificată și cam după un sfert de oră echipa-gazdă, rămasă în inferioritate numerică, s-a dezmembrat în fața jocului rapid și bazat pe combinații al steliștilor. După 0-5 la pauză, a doua repriză a fost doar o simplă formalitate. Rezultatul final de 1-8 va fi, probabil, scorul sezon-

lui și este o înfrângere care a pus capăt seriei de invincibilitate pe teren propriu a bănățenilor. Păcat de Steaua pentru că, la jocul frumos practicat, merita să câștige în condiții normale, de la egal la egal. Fără îndoială ar fi reușit să se impună și cu un arbitraj corect. Asistența modestă a centralului care, probabil, a fost cuprins de tensiune și după primele greșeli nu și-a mai regăsit luciditatea. „Arbitre, bată-te soarele, ești penibil!”, i-a strigat un suporter din spatele meu, atunci când, în a doua repriză, și-a „încoronat” evoluția cu acordarea unei lovituri libere, după ce el singur l-a obstrucționat pe un atacant stelist. În Vinerea Mare „Poli” a arătat un joc modest, care i-a făcut să pătimească pe cei 40.000 de suporterii.

Devotament inexplicabil, exces de simpatie

Cam astfel s-ar putea descrie pe scurt ceea ce s-a petrecut în tribune, în timp ce elevii lui *Basarab Panduru* se zvârcoleau neputincioși. Un trecător pe lângă stadion, din zgomoarele strecurate nu și-ar fi putut dea seama dacă echipa-gazdă trăiește una din cele mai grele momente de existență. Suporterii, timp de 90 de minute, n-au încetat să încurajeze această echipă adoptată, muta-

tă din București pe malul Begăi. Întregul stadion a cântat, a fluturat eșarfe și steaguri violete și a făcut valuri ca o galerie buimacă care nu mai știe cum să-și exprime bucuria. Numai că aici nu era vorba despre bucurie, ci, mai degrabă, de exteriorizarea unui sentiment excesiv de iubire față de culorile alb-violet, față de o echipă adoptată, pe care microbistii bănățeni o consideră succesoarea mării iubiri, „Poli”, care cu două decenii în urmă se lupta la picior de egalitate cu numele grele din Europa. *Toni*

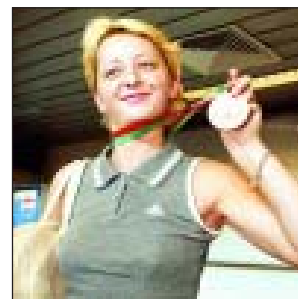
Doboș, directorul clubului, dar și toată echipa Steaua a rămas copleșită de comportamentul suporterilor. Un publicist al Gazetei Sporturilor, într-o prezentare mai amplă a fenomenului spune că „... galeria lui Poli se ivește ca o insulă de urbanitate într-o ocean puturos și moșic.” În aceste condiții *Doboș* a și promis că va porni demersurile pentru a cumpăra dreptul de denumire de Politehnica Timișoara de la italianul *Claudio Zambon*, deținător al acestui drept. Pentru că, să nu uităm, adevărata „Poli” se zbate undeva în Divizia C. Actul așteptat ar putea consimți și juridic, ceea ce în sufletul suporterilor s-a desăvârșit: contopirea celor două echipe sub umbrela gloriilor de odinioară. În zile grele, suporterii și-au manifestat dragostea nețărmată și au pățimit pentru echipă în Vinerea Mare. Ei ar merita răsplata din partea bucureștenilor primiți în adopție.

Stefan Crâsta

Scrimă

Brânză de aur

Spadasina *Ana Maria Brânză* a cucerit titlul mondial de junioare la Plovdiv (Bulgaria). La nici 20 de ani, sportiva legitimată la Steaua are deja un palmares impresionant. Luni, spadasina legitimată la Steaua a „înțepat” titlul mondial la spadă – junioare, trecându-și astfel în palmares a cincea medalie de aur, a doua la această categorie de vârstă, după cea cucerită în 2001. În finala Campionatelor Mondiale de la Plovdiv, *Ana Maria* a învins-o pe italianca *Bianca Del Carretto*, cu scorul de 15-14. „A fost un campionat dificil, dar nu peste cel din 2001, când am cucerit prima medalie de aur la un Campionat Mondial de junioare. Acum am fost pregătită mult mai bine ca atunci”, a declarat *Ana Maria* pentru cotidianul ProSport. *Ana Maria* vrea să prindă pe ultima sută de metri avionul de Atena. „Din păcate, concursurile de ju-

niori nu punctează în clasamentul mondial, așa că mai am o singură șansă de calificare la Olimpiadă. Ar trebui ca la concursul din Belgia, de la finele acestei luni, să ajung pe locul întâi sau doi. Este greu, dar nu imposibil”, afirmă spadasina.

Informație ProSport

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal

Campionatul NB II	
Giula–Soroksár	3-1
Campionatul județean, Bichiș, div. I	
Micherechi–Ciorvaș	1-1
Mezőberény–Bătania	0-0
Campionatul județean, Bichiș, div. II	
Kamut–Aletea	4-0

Următoarele meciuri

17 aprilie (sâmbătă)	
Aletea–Sarkad	17.00
Bătania–Szabadkígyós	17.00
18 aprilie (duminică)	
Magyarbáhnhegyes–Micherechi	17.00
Orosháza FC–Giula	17.00

ROMÂNIA

Luni 19 aprilie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Teleshopping 7.15 Serial. Cavalerul cibernetic 7.45 Teleshopping 8.00 Ora G 9.00 Teleshopping 9.15 Cuptorul magic 9.45 Teleshopping 10.00 Surprize, surprize (R) 12.30 Lecția de privat 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Telenciclopedia (R) 14.30 Pro patria 15.00 Kronika 15.55 TVR în direct 16.30 Serial. Sânge de țigan 17.30 Reflecții rutiere 18.00 Jurnal 19.00 Iartă-mă! 20.00 Lori, Dan și tanti Mili 20.30 Caravana premierelor 21.00 Foc încrucișat 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Profesioniștii 23.30 Film. Euro-Mix 1.35 Cinci minute de cultură 1.45 Jurnal (R) 2.45 Caravana premierelor (R) 3.15 Film (R). Să nu mă uțiți! 4.45 Corect (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Marți 20 aprilie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Teleshopping 7.15 Serial. Cavalerul cibernetic 7.45 Teleshopping 8.00 Ora G 9.00 Teleshopping 9.15 Lori, Dan și tanti Mili (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Bravissimo (R) 11.50 Corect! 12.00 Profesioniștii (R) 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Vector III 14.00 Alege viața! 14.30 Kronika 15.55 TVR în direct 16.30 Serial. Sânge de țigan 17.25 Agenția de plasare 18.00 Jurnal 19.00 România 1... și filmul 19.10 Film. Vagabondul 22.05 Jurnalul de noapte 22.35 Taverna 24.00 Film. Omul care s-a judecat cu Dumnezeu 1.45 Cinci minute de cultură 1.55 Jurnal (R) 2.55 Film (R). Euro-Mix 3.55 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Miercuri 21 aprilie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Teleshopping 7.15 Serial. Cavalerul cibernetic 7.45 Teleshopping 8.00 Ora G 9.00 Teleshopping 9.15 Spectacolul lumii (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Cartea Tvrecordurilor (R) 11.05 Corect! 11.15 Garantat 100% (R) 12.30 Caravana premierelor (R) 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Oameni ca noi 14.00 Conviețuiri 15.10 Ex Libris 15.55 TVR în direct 16.30 Serial. Sânge de țigan 17.25 Agenția de plasare 18.00 Jurnal 19.00 Clubul de comedie 19.30 Ochiul magic 20.30 Serial. Orice e posibil 21.00 Foc încrucișat 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Nocturne 23.30 Film. Vampirul din zori 1.10 Cinci minute de cultură 1.20 Jurnal (R) 2.20 Vector III (R) 2.50 Film (R). Omul care s-a judecat cu Dumnezeu 4.35 România 1... și filmul (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Joi 22 aprilie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Teleshopping 7.15 Serial. Cavalerul cibernetic 7.45 Teleshopping 8.00 Ora G 9.00 Teleshopping 9.15 Dincolo de hartă (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Sot și soție (R) 12.30 Sănătate pentru toți! 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Aventura sunetelor 14.00 Akzente 15.25 Acasă, la Argezi 15.55 TVR în direct 16.30 Serial. Sânge de țigan 17.25 Agenția de plasare 18.00 Jurnal 19.00 Telecinemateca. Fitzcarraldo 21.45 România 1... și filmul 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Garantat 100% 23.45 Film. Kate și Allison 1.25 Cinci minute de cultură 1.35 Jurnal (R) 2.35 Acasă, la Argezi (R) 3.05 Film (R). Vampirul din zori 4.45 România 1... și strada (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Vineri 23 aprilie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.50 Cinci minute de cultură 7.00 Teleshopping 7.15 Serial. Cavalerul cibernetic 7.45 Teleshopping 9.15 Jocul planetelor (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Ochiul magic (R) 11.00 Teazar folcloric (R) 12.00 Iartă-mă (R) 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 România politică 14.30 Ștefan cel Mare – 500 15.00 Orizont 15.30 Interes general 16.30 Euro Police 17.00 Pământul în 80 de zile 18.00 Jurnal 19.00 Sot și soție (I) 20.30 România 1... și strada! 20.40 Sot și soție (II) 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film. Prețul puterii 0.20 Serial. Districtul 1.10 Clubul de comedie (R) 1.40 Cinci minute de cultură 1.50 Jurnal (R) 2.50 Film (R). Kate și Allison 4.25 România 1... și strada (R) 4.35 Serial. Destine secrete 5.25 Sănătate pentru toți (R).

Sâmbătă 24 aprilie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Teleshopping 7.10 Desene animate 8.00 Întâlnirea de basm 9.00 Teleshopping 9.15 Debut 50 plus 10.30 O vedetă populară 12.00 Spectacolul lumii 12.30 Cuptorul magic 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 România 1... și Formula 1 13.30 Ora olimpică 14.00 Formula 1 Calificări: Marele premiu al statului San Marino 15.00 Bravissimo! 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnal 19.00 Surprize, surprize... 20.10 România 1 și... strada! 20.20 Surprize, surprize... 21.10 România 1 și... strada! 21.20 Surprize, surprize... 22.00 Jurnalul de noapte 22.20 Film. Alien – Renașterea 0.10 Serial. Districtul 1.00 Spectacolul lumii (R) 1.30 Jurnal (R) 2.30 Debut 50 plus (R) 3.35 Aventura sunetelor (R) 4.05 O vedetă... populară (R) 5.25 Teleshopping.

Duminică 25 aprilie

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jocul planetelor 9.00 Dincolo de hartă 9.30 Viața satului 11.00 Teazar folcloric 12.00 Lumea-n care trăim 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Formul 1. Marele premiu al statului San Marino 15.55 Fotbal: FCM Bcău–Poli AEK 18.00 Jurnal 19.00 Trăgărie Loto 6/49 și Noroc 19.10 Film. Ruby Cairo 20.55 Minutul 91 22.00 Jurnalul de noapte 22.20 Film. Evadati 23.55 Serial. Districtul 0.45 România 1... și filmul (R) 1.00 Jurnal (R) 2.00 Lumea în care trăim (R) 3.00 Teazar folcloric (R) 4.00 Bravissimo! (R) 5.40 Teleshopping.

TVR

Luni 19 aprilie

6.00 Top sport (R) 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Arca lui Noe (R) 8.00 Conjugând verbul "a ști" (R) 8.30 Natură și aventură (R) 9.00 Ora fără catalog (R) 10.00 Veni, Video, Vici! 10.15 Atenție, se cântă! (R) 11.45 Vacanță la Roma (R) 12.45 Cinci minute de cultură 12.55 Videoclip 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Primul pas 15.00 Eco-magazin 15.30 Atlas (R) 16.00 știri 16.10 Serial. Rebelii 17.00 Din nou la Atena 18.00 Serial. (Pasiuni 18.45 Videoclip 18.50 Cinci minute de cultură 19.00 Telegurnal 19.30 Auto club 20.00 Serial. Marea Brava 20.45 Teatrul. Pescărușul 22.45 Serial. Fotografii de scandal 23.35 În vizită la noi acasă (R) 0.05 Din nou la Atena 1.05 Film (R). Dorințe nefaste 2.40 Videoclip 3.00 Serial (R). Fotografii de scandal 3.50 Cinci minute de cultură 4.00 Știrile serii 4.30 Serial (R). Lois și Clark 5.30 Telegurnal (R).

Marți 20 aprilie

6.00 Auto club (R) 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Serial (R). Pasiuni 8.15 Serial (R). Marea Brava 9.00 Serial (R). Rebelii 9.45 Videoclip 9.50 Cinci minute de cultură 10.00 Tonomatul DP 2 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Cinci minute de cultură 12.55 Videoclip 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Emisiune în limba germană 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Răscruci 16.00 Știri 16.10 Serial. Rebelii 17.00 Pe urmele primilor oameni 18.00 Serial. Pasiuni 18.45 Videoclip 18.50 Cinci minute de cultură 19.00 Telegurnal 19.30 Puls 2004 20.00 Serial. Marea Brava 20.45 Film. Răzbunarea 23.00 Serial. Familia și legea 23.55 Pe urmele primilor oameni 0.50 Film (R). Răzbunarea 3.00 Serial (R). Familia și legea 4.00 Știrile serii 4.30 Ferma (R) 5.30 Telegurnal (R).

Miercuri 21 aprilie

6.00 Puls 2004 (R) 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Serial (R). Pasiuni 8.15 Serial (R). Marea Brava 9.00 Serial (R). Rebelii 9.45 Videoclip 9.50 Cinci minute de cultură 10.00 Tonomatul DP 2 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Cinci minute de cultură 12.55 Videoclip 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Parnasul 15.00 Curțile Valahiei 15.30 Insolit 16.00 Știri 16.10 Serial. Rebelii 17.00 În țara faraonilor 18.00 Pasiuni 18.45 Videoclip 18.50 Cinci minute de cultură 19.00 Telegurnal 19.30 Acces la succes 20.00 Serial. Marea Brava 20.45 Film. Răul speranței 22.45 Eurofotbal 23.45 Insolit (R) 0.15 În țara faraonilor 1.10 Film (R). Răul speranței 3.00 Eurofotbal (R) 4.00 Știrile serii 4.30 Natură și aventură (R) 5.00 Medalion de interpret (R) 5.30 Telegurnal (R).

Joi 22 aprilie

6.00 Acces la succes (R) 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Serial (R). pasiu7ni 8.15 Serial (R). Marea Brava 9.00 Serial (R). Rebelii 9.50 Cinci minute de cultură 10.00 Tonomatul DP 2 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Cinci minute de cultură 12.55 Videoclip 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Cafeneaua imaginară 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Semne 16.00 Știri 16.10 Serial. Rebelii 17.00 Animale în pericol 18.00 Serial. Pasiuni 18.45 Videoclip 18.50 Cinci minute de cultură 19.00 Telegurnal 19.30 Spune-mi ce te doare 20.00 Serial. Marea Brava 20.45 Film. Frumusețe blestemată 22.15 Serial. Nemuritoarea 23.15 Semne (R) 23.45 Răscruci (R) 0.15 Animale în pericol (R) 1.15 Film. Frumusețe blestemată 3.00 Cinci minute de cultură (R) 3.10 Serial (R). Nemuritoarea 4.00 Știrile serii 4.30 Televiziunea, dragostea mea 5.30 Telegurnal (R).

Vineri 23 aprilie

6.00 Spune-mi ce te doare (R) 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Serial (R). Pasiuni 8.15 Serial (R). Marea Brava 9.00 Serial (R). Rebelii 9.45 Videoclip 9.50 Cinci minute de cultură 10.00 Tonomatul DP 2 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Cinci minute de cultură 12.55 Videoclip 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună, în Europa 15.00 Marile cărți ale omenirii 16.00 Știri 16.10 Serial. Rebelii 17.00 Via Sacra 18.00 Serial. Pasiuni 18.45 Videoclip 18.50 Cinci minute de cultură 19.00 Telegurnal 19.30 Documentar 20.00 Serial. Marea Brava 20.45 D'ale lui Mitiță 21.45 Film. Francesca și Nunziata 23.45 Veni, Video, Vici! (R) 24.00 Documentar (R) 1.00 Film (R). Francesca și Nunziata 3.00 D'ale lui Mitiță 4.00 Știrile serii 4.30 Via Sacra (R) 5.45 Telegurnal.

Sâmbătă 24 aprilie

6.00 Documentar 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Serial. Pasiuni 8.15 Serial (R). Marea Brava 9.00 Serial (R). Rebelii 9.50 Videoclip 10.00 Top Sport 10.30 Conjugând verbul "a ști" 11.00 Ora fără catalog 12.00 Serial. Sabrina 12.30 Casa mea 13.00 Natură și aventură 13.30 Atenție, se cântă! 15.00 Serial. O femeie face carieră 12.55 Videoclip 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Fiica oceanului 14.00 Împreună, în Europa 15.00 Marile cărți ale omenirii 16.00 Știri 16.10 Serial. Rebelii 17.00 Via Sacra 18.00 Serial. Pasiuni 18.45 Videoclip 18.50 Cinci minute de cultură 19.00 Telegurnal 19.30 Documentar 20.00 Serial. Marea Brava 20.45 D'ale lui Mitiță 21.45 Film. Francesca și Nunziata 23.45 Veni, Video, Vici! (R) 24.00 Documentar (R) 1.00 Film (R). Francesca și Nunziata 3.00 D'ale lui Mitiță 4.00 Știrile serii 4.30 Via Sacra (R) 5.45 Telegurnal.

Duminică 25 aprilie

6.00 Casa mea (R) 6.30 Veni, Video, Vici! 6.45 Teleshopping 7.30 Medalion de interpret 8.00 Ferma 9.00 În vizită la noi acasă 9.30 Arca lui Noe 10.00 Clubul Ancuței 10.30 Desene animate 11.20 Serial. Viața de câine 11.45 Serial. Lois și Clark 12.30 Dialoguri necare 13.30 Atlas 14.00 Piersic show 15.30 Ruleta rusească 16.00 Videoclip 16.15 Hochei. Rusia–Danemarca 18.45 Alea cu Ghimpi 19.00 Telegurnal 19.15 Fețe 19.30 Vacanță la Roma 20.30 Televiziunea, dragostea mea 21.30 Film. Singur în Africa 23.15 Serial. Cracker – psihologia crimei 0.05 Remix 1.15 Hochei (R) 3.15 Medalion de interpret (R) 3.45 Știrile serii 4.15 Serial (R). Cracker 5.15 Ruleta rusească (R) 5.45 Telegurnal (R).

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

19 APRILIE, LUNI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

20 APRILIE, MARȚI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

21 APRILIE, MIERCURI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

22 APRILIE, JOI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

23 APRILIE, VINERI (redactor: Anamaria Brad)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul Vârșnicilor 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

24 APRILIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere.

25 APRILIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.55: Emisiune specială de Paști 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afara de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

21 aprilie 2004 (mtv ora 13.25)

Reluare: 24 aprilie 2004 (m2 ora 11.15)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În emisiunea cu menirea informării publicului românesc din țară, după un scurt buletin informativ, o să vă reținem atenția cu o discuție în studio, realizată cu secretarul de stat **Titus Corlățean**, șeful Departamentului pentru Românii de Pretutindeni. Domnul Corlățean va servi cu amănunte referitoare la subiectele tratate cu oficialitățile maghiare și cu românii din Ungaria, cu ocazia vizitei sale de patru zile, întreprinsă în cursul săptămânii trecute la Budapesta, Giula, Chitighaz, Micherechi și Seghedin.

Realizator: **Ștefan Crâsta**

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 19 aprilie 2004

16.10–17.00 Universul culturii 17.00–17.30 EVAntai 17.30–17.50 Știri regionale.

Marți, 20 aprilie 2004

16.10–16.30 De la om la om 16.30–17.00 Cronică germană (emisiune în limba germană) 17.00–17.30 Grădina tranziției 17.30–17.50 Știri regionale 17.50–18.00 La limită.

Miercuri, 21 aprilie 2004

16.10–16.30 Viața la țară 16.30–17.00 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) 17.00–17.15 Sănătatea ta 17.15–17.30 Zona IT 17.30–17.50 Știri regionale 17.50–18.00 La limită.

Joi, 22 aprilie 2004

16.10–16.30 Spații subiective 16.30–17.00 Orizonturi sărbăști (emisiune în limba sârbă) 17.00–17.30 Balașa de joi 17.30–17.50 Știri regionale 17.50–18.00 La limită.

Vineri, 23 aprilie 2004

16.10–17.00 Teleaudiiența 17.00–17.30 Bucuroși de oaspeți 17.30–17.50 Știri regionale 17.50–18.00 La limită.

Sâmbătă, 24 aprilie 2004

16.00–17.00 TVR Internation 17.00–17.30 În prelungiri 17.30–17.50 Știri regionale 17.50–18.00 La limită.

Duminică, 25 aprilie 2004

16.00–16.15 Muzică 16.16–18.00 Campionatul Mondial De Hochei, Rusia–Danemarca.

Sponsorul nostru

Internet aproape pe gratis!

De la **625 Ft** brut pe luna, cu tarife subventionate de stat!

Bichisdiaba Matáv Pont,
Postaköz Tel.: 66/445-544

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24

pe www.rri.ro

UMOR

ȘI SĂTUȚI ÎN CUIE VOI ÎNTRA ÎN... EUROPA!

Unitate prin diversitate

Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multi-culturalitate, multilingvism

Program radiofonic: 19 aprilie, luni – ora 19.00

Reluare: 25 aprilie 2004, duminică – ora 19.00

– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz

– Frecvențele posturilor teritoriale

IMN MORTILOR

de Radu Gyr

*Morminte dragi, lumină vie,
sporite'ntr'una an de an,
noi v'auzim curgând sub glie,
ca un șuvoi subpământean!*

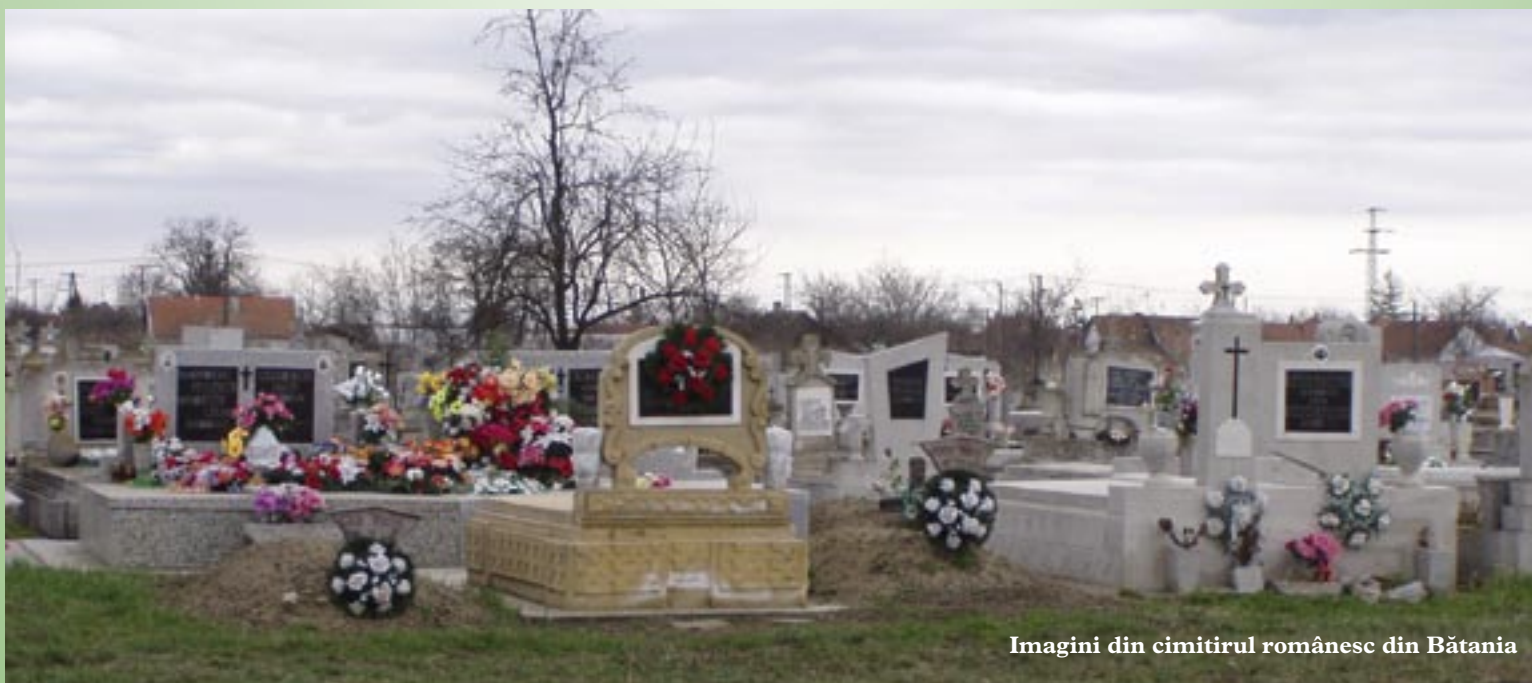
*Ați luminat cu jertfe sfinte
pământul, până'n temelii,
căci arde țara de morminte,
cum arde cerul de făclii.*

*Ascunse'n lut, ca o comoară,
morminte vechi, morminte noi,
de vi se pierde urma'n țară,
vă regăsim mereu în noi!*

*De vi s'au smuls și flori și cruce
și dacă locul, nu vi-l știm,
tot gândul nostru'n el v'aduce,
îngenuncheri de heruvim.*

*Morți sfinți în temniți și prigoane.
Morți sfinți în lupte și furtuni,
noi am făcut din voi icoane,
și vă purtăm pe frunți cumuni.*

*Nu plângem lacrima de sânge,
ci ne mândrim cu-atâți eroi.
Nu! Neamul nostru nu va plânge,
ci se cuminecă prin voi.*

Imagini din cimitirul românesc din Bătania

FOAIA
românească

16 APRILIE 2004
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Laura Martin, Rita Pátcaș. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bihor și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2004: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.